

**ПРО РОБОТУ ДЕРЖАВНОЇ АРХІВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ,
ДЕРЖАВНИХ АРХІВНИХ УСТАНОВ
І СПЕЦІАЛЬНИХ УСТАНОВ
СТРАХОВОГО ФОНДУ ДОКУМЕНТАЦІЇ У 2019 РОЦІ
ТА ЇХНІ ЗАВДАННЯ НА 2020 РІК**

ВСТУП

Державна архівна служба України, державні архівні установи України та спеціальні установи страхового фонду документації протягом 2019 р. спрямовували свою діяльність на виконання завдань, пов'язаних із реалізацією державної політики у сфері архівної справи, діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації.

Рішенням колегії Державної архівної служби України від 26 лютого 2019 р. визначено основні пріоритети діяльності Укрдержархіву, державних архівних установ України та спеціальних – установ страхового фонду документації:

- Цифровізація усіх процесів архівної справи та діловодства.
- Організація формування Національного архівного фонду.
- Забезпечення збереженості Національного архівного фонду як складової всесвітньої культурної спадщини.
- Популяризація архівних документів до пам'ятних дат та ювілеїв визначних осіб в історії України.
- Забезпечення реалізації державної політики у сфері створення та ефективного функціонування державної системи страхового фонду документації.

З метою реалізації пріоритетних завдань Укрдержархівом, архівними установами, спеціальними установами страхового фонду документації протягом 2019 р. здійснено низку заходів.

**1. ЗАКОНОПРОЄКТНА
ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВА РОБОТА**

На виконання повноважень Державної архівної служби України у 2019 р. вживалися заходи щодо активізації законотворчої діяльності, розроблення та вдосконалення чинних актів законодавства, перегляду нормативно-правових актів із питань архівної справи, діловодства та страхового фонду документації, скасування застарілих актів і таких, що не відповідають новим умовам соціально-економічного розвитку України.

Протягом 2019 р. Укрдержархівом розроблено 23 проекти нормативно-правових актів: 3 законопроекти, 5 проектів постанов та 1 проект розпорядження Кабінету Міністрів України, 14 проектів наказів Мініс-

терства юстиції України з питань архівної справи, діловодства, створення страхового фонду документації.

Так, зокрема, до Міністерства юстиції України подано:

проекти законів України:

– «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо передавання документів судів, що ліквідуються»;

– «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань здійснення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері страхового фонду документації»;

– «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації дозвільних процедур у сфері страхового фонду документації»;

проекти постанов Кабінету Міністрів України:

– «Про внесення зміни до Переліку платних послуг, які можуть надаватися архівними установами, що утримуються за рахунок бюджетних коштів»;

– «Про внесення змін до Правил надання послуги з управління багатоквартирним будинком»;

– «Про затвердження Порядку та обсягу спрямування нерозподіленого залишку коштів, джерелом формування яких у 2017 р. були надходження конфіскованих коштів та коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення»;

– «Про затвердження Порядку надання та анулювання дозволу на виготовлення документів страхового фонду, виробництво технічних засобів оброблення інформації і технологічного оснащення, що має відповідати вимогам технічного захисту інформації з обмеженим доступом»;

– «Про внесення змін до положень про Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів та Державну архівну службу України»;

проект розпорядження Кабінету Міністрів України:

– «Про схвалення Концепції розвитку архівної справи в Україні на середньострокову перспективу на період до 2025 р.»;

проекти наказів Міністерства юстиції:

– «Про внесення змін до Положення про проведення інспекційних перевірок у сфері страхового фонду документації України»;

– «Про затвердження уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері страхового фонду документації»;

– «Про затвердження Методики оцінювання роботи із забезпечення прав осіб з інвалідністю в Державній архівній службі України та установах, що належать до сфери її управління»;

– «Про внесення змін до Порядку передавання кіно-, відео-, фото-, фотодокументів на постійне зберігання»;

- «Про затвердження Порядку зупинення діяльності архівних установ, що не забезпечують збереженість документів Національного архівного фонду»;
- нова редакція Порядку користування документами Національного архівного фонду, що належать державі, територіальним громадам;
- «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства юстиції України»;
- «Про затвердження змін до Положення про Центральну експертно-перевірну комісію Державної архівної служби України»;
- «Про визнання таким, що втратив чинність, наказ Міністерства юстиції України від 25.10.2012 № 1571/5»;
- «Про затвердження Змін до Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях»;
- «Про внесення зміни до Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях»;
- «Про внесення змін до Порядку приймання-передавання документів Національного архівного фонду та інших архівних документів від однієї архівної установи до іншої»;
- «Про утворення постійно діючої робочої групи із забезпечення дотримання та реалізації прав і свобод осіб з інвалідністю в Державній архівній службі України»;
- «Про затвердження Порядку визначення вартості та надання платних послуг (виконання робіт) архівними установами, що утримуються за рахунок бюджетних коштів».

З підготовлених у 2019 р. Укрдержархівом 23 проєктів нормативно-правових актів прийнято 3 накази Міністерства юстиції України:

- «Порядок зупинення діяльності архівних установ, що не забезпечують збереженості документів Національного архівного фонду» від 19.12.2019 № 4076/5, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 21.12.2019 № 1267/34238;
- «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства юстиції України» від 26.07.2019 № 2267/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01.08.2019 № 846/33817;
- «Про затвердження Розміру фактичних витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію, розпорядником якої є Державна архівна служба України, та Порядку відшкодування цих витрат» від 10.01.2020 № 92/5.

Крім того, в 2019 р. прийнято 5 нормативно-правових актів, проєкти яких були підготовлені в минулі роки, а саме:

- постанова Кабінету Міністрів України від 10.01.2019 № 9 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від про-

вадження господарської діяльності у сфері створення, формування, ведення і використання страхового фонду документації та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною архівною службою»;

накази Міністерства юстиції України:

– «Про затвердження Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності Державної архівної служби України у сфері архівної справи та страхового фонду документації» від 14.06.2019 № 1770/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 19.06.2019 за № 638/33609;

– «Про затвердження порядків проведення перевірок архівних установ» від 10.05.2019 № 1420/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 15.05.2019 № 503/33474;

– «Про внесення змін до Типового положення про архівну установу сільської, селищної, міської ради, ради об'єднаної територіальної громади для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових та інших правовідносин юридичних і фізичних осіб, що не належать до Національного архівного фонду» від 23.08.2019 № 2643/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 28.08.2019 № 988/33959;

– «Про затвердження Порядку забезпечення евакуації, зберігання та знищення документів в умовах особливого періоду» від 17.10.2019 № 3194/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 24.10.2019 № 1132/34103.

Опрацьовано 28 проєктів нормативно-правових актів, що надійшли на погодження від міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

7 проєктів законів України:

– «Про поштовий зв'язок»;

– «Про всеукраїнський та місцевий референдуми за народною ініціативою»;

– «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України»;

– «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про доступ до офіційних документів»;

– «Про критичну інфраструктуру та її захист»;

– «Про внесення змін до деяких законів України, що регулюють державну статистичну діяльність»;

– «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

5 проєктів постанов Кабінету Міністрів України:

– «Про внесення змін до Порядку організації та забезпечення режиму секретності в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях»;

– «Про внесення зміни до пункту 5 Положення про порядок формування, ведення та використання галузевого страхового фонду документації та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»;

– «Про внесення змін до пункту 54 Типової інструкції про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію»;

– «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 31.03.2004 № 408»;

– «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13.02.2013 № 115»;

10 проектів розпоряджень Кабінету Міністрів України:

– «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту»;

– «Про затвердження плану заходів з відзначення 80-річчя з дня проголошення незалежності Карпатської України»;

– «Про утворення Організаційного комітету та затвердження плану заходів з відзначення 75-х роковин початку депортації українців з Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Південного Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини у 1944–1951 роках»;

– «Про затвердження плану заходів із підготовки та відзначення у 2019 році Дня пам'яті та примирення, Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні та 75-ї річниці вигнання нацистів з України»;

– «Про затвердження плану заходів із відзначення 23-ї річниці Конституції України»;

– «Про затвердження плану заходів з підготовки та відзначення 28-ї річниці незалежності України»;

– «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020–2025 роки»;

– «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на 2020–2025 роки»;

– «Про підписання Програми співробітництва у галузях освіти, культури, молоді та спорту між Кабінетом Міністрів України і Урядом Держави Ізраїль»;

– «Про визначення видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій»;

2 проекти наказів Міністерства юстиції України:

– «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства юстиції України»;

– «Про затвердження Правил ведення діловодства та архіву арбітражного керуючого»;

2 проекти наказів інших центральних державних органів влади:
– «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства культури України від 03.09.2013 № 819»;

– «Про внесення змін до Положення про експертно-перевірну комісію Галузевого державного архіву Служби зовнішньої розвідки України»;

1 проект постанови Національного банку України:

– «Про внесення змін до Правил застосування переліку документів, що утворюються в діяльності Національного банку України та банків України»;

1 проект Типової інструкції з діловодства в територіальних відділеннях Антимонопольного комітету України.

2. ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АРХІВНОГО ФОНДУ, ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА СТАНОМ ДІЛОВОДСТВА, ЕКСПЕРТИЗОЮ ЦІННОСТІ ТА ЗБЕРЕЖЕНІСТЮ ДОКУМЕНТІВ В УСТАНОВАХ, ОРГАНІЗАЦІЯХ, НА ПІДПРИЄМСТВАХ

З метою забезпечення формування Національного архівного фонду документами, що відбивають сучасну історію України, на постійне зберігання прийнято 390 208 од. зб. постійного зберігання, з них: 373 774 од. зб. управлінської документації, 3 758 од. зб. особового походження, 5 450 од. зб. науково-технічної документації, 7 226 од. зб. кіно-, фото-, фоно-, відеодокументів.

Зокрема, державними архівами забезпечено приймання на постійне зберігання документів із виборів Президента України та парламентських виборів 2019 р.: 12 407 од. зб. управлінської документації НАФ, 1 540 од. зб. агітаційної та іншої документації, 265 од. обліку фото-, фоно-, відеодокументів, 78 електронних інформаційних ресурсів, 8 516 од. зб. документів із кадрових питань (особового складу), 54 109 од. зб. документів тимчасового зберігання, 104 015 пакувань тимчасового зберігання.

До Національного архівного фонду за результатами експертизи цінності документів включено 583 565 од. зб. управлінської документації.

Від ліквідованих підприємств, установ і організацій прийнято на тривале зберігання 88 589 од. зб. із кадрових питань (особового складу).

Від архівних відділів райдержадміністрацій та архівних відділів міських рад до держархівів передано на постійне зберігання 132 163 од. зб. управлінської документації, 44 од. зб. документів особового походження, 120 од. обл. фотодокументів.

Найкращі показники з приймання документів на постійне зберігання мають:

– управлінських документів постійного зберігання – ЦДАВО України, держархіви Полтавської і Київської областей;

– особового походження – ЦДАМЛМ України, ЦДАЗУ, Держархів Одеської області;

– аудіовізуальних документів – ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного, держархіви Одеської, Полтавської, Хмельницької, Черкаської областей; архівні відділи райдержадміністрацій Волинської, Хмельницької, Чернігівської областей.

У 2019 р. система архівних установ поповнилася ще однією архівною установою – Галузевим державним архівом Українського інституту національної пам'яті.

Відповідно до законів України «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років» та «Про Національний архівний фонд та архівні установи», архівні документи (носії архівної інформації) репресивних органів належать державі і передаються на зберігання до Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті.

На даний час Укрдержархів, Галузевий державний архів Українського інституту національної пам'яті та інші галузеві архіви, які є розпорядниками інформації репресивних органів, мають здійснити низку заходів щодо організації приймання-передавання архівних документів новоствореному Галузевому державному архіву Українського інституту національної пам'яті, зокрема щодо:

– складання списків архівних фондів, що підлягають передаванню;

– підготовки до передавання облікових документів, довідкового апарату;

– перегляду справ із грифами секретності з метою розсекречування документів;

– проведення перевірки наявності справ, що підлягають передаванню, та здійснення інших необхідних видів робіт.

Експертно-перевірними комісіями держархівів (експертними комісіями архівних відділів райдержадміністрацій і міських рад) погоджено:

– описи з кадрових питань (особового складу) – на 600 648 од. зб.;

– номенклатури справ 7 744 установ – джерел формування НАФ та установ, у діяльності яких не утворюються документи НАФ.

На договірних засадах державними архівами, архівними відділами райдержадміністрацій та міських рад проведено науково-технічне опрацювання 175 684 од. зб. усіх видів документів, зокрема:

– 77 517 од. зб. управлінських документів постійного зберігання підприємств, установ, організацій;

– 44 103 од. зб. управлінських документів тимчасового зберігання;

- 50 344 од. зб. документів із кадрових питань (особового складу);
- 3 720 од. зб. науково-технічної документації.

Науково-технічне опрацювання протягом 2019 р. здійснювалося також трудовими архівами, власними силами підприємств, установ і організацій та приватними підприємствами (підприємцями), які упорядкували 14 530 051 од. зб. усіх видів документів.

З метою контролю якості проведення експертизи цінності документів, їх описування та укладання довідкового апарату до них, держархівами Вінницької (2), Волинської, Донецької, Житомирської (2), Запорізької, Київської, Луганської, Миколаївської (2), Полтавської (3), Хмельницької (3), Чернігівської областей здійснено 18 виїзних засідань експертно-перевірних комісій.

З метою удосконалення роботи з документами в установах, організаціях, на підприємствах, що перебувають у зоні комплектування відповідної архівної установи, державними архівами, архівними відділами райдержадміністрацій та міських рад проведено 4 646 перевірок роботи служб діловодства, експертних комісій та архівних підрозділів, 32 огляди роботи архівних підрозділів і служб діловодства юридичних осіб – джерел формування НАФ, організовано 751 семінар із підвищення кваліфікації для працівників діловодних, архівних, експертних служб. До 682 семінарів, що проводилися іншими установами, залучалися фахівці державних архівних установ (архівних відділів міських рад).

Центральними державними архівами, державними архівами областей проведено грошову оцінку 158 документів НАФ, у т. ч. 5 унікальних документів.

З кожним роком загострюється проблема комплектування держархівів через відсутність вільних площ. Так, майже не комплектувалися держархіви Закарпатської, Харківської, Херсонської областей, м. Києва.

Станом на 01.01.2020 р. юридичними особами – джерелами формування НАФ описано лише 67% документів НАФ, що може спричинити втрату документів НАФ та уповільнити перехід на електронний документообіг.

Водночас в архівних підрозділах юридичних осіб – джерелах комплектування держархівів понад встановлені строки зберігається 2 680 805 од. зб. цінних для суспільства документів; порівняно з минулим роком їх кількість збільшилася на 4%.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ЗБЕРІГАННЯ ДОКУМЕНТІВ НАЦІОНАЛЬНОГО АРХІВНОГО ФОНДУ

Архівними установами вживалися заходи щодо поліпшення умов зберігання документів НАФ, зокрема шляхом покращення матеріально-технічного забезпечення.

Так, у звітному році здійснено переміщення Держархіву Тернопільської області з культової будівлі до новозбудованої спеціалізованої будівлі.

Поліпшено умови зберігання документів НАФ шляхом надання державним архівам додаткових приміщень. З метою концентрації архівних фондів Держархіву Чернігівської області та звільнення культових споруд м. Ніжин, архіву на правах оренди виділено приміщення першого та третього поверху навчального корпусу № 2 Ніжинського професійного аграрного ліцею Чернігівської області за адресою: вул. Незалежності, 42, м. Ніжин.

На виконання рішення Чернігівської обласної ради від 4 квітня 2019 р. № 47-17/VII «Про передачу у довгострокове безоплатне користування пам'ятки архітектури «Церква Іоанна Богослова» Іванівська церква у м. Ніжині», Держархів Чернігівської області з квітня 2019 р. перемістив документи у кількості понад 200 тис. од. зб., що зберігалися в архівному відділі держархіву.

У січні 2020 р. укладено договір оренди на приміщення другого поверху зазначеної вище будівлі, після облаштування якого будуть переміщені документи, що зберігаються в іншій культовій будівлі у м. Ніжин – Троїцькій церкві.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05 червня 2019 р. № 427-р «Про передачу нежитлових приміщень у м. Києві до сфери управління Українського інституту національної пам'яті» виділено нежитлові приміщення для розміщення Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті.

Також отримали додаткові приміщення держархіву Івано-Франківської (206,4 кв. м.), Луганської (17,8 кв. м.) областей.

Архівні відділи райдержадміністрацій отримали додатково 20 приміщень загальною площею 773 кв. м., 7 архівних відділів міськрад отримали приміщення площею 949 кв. м.

Також впродовж року замінено 23 архівних приміщення загальною площею 2 724,63 кв. м. Так, у січні 2019 р. Держархів Донецької області відмовився від оренди приміщення в м. Краматорськ у зв'язку з переведенням сектору економіки та фінансового забезпечення держархіву області до м. Костянтинівка. Станом на 01.01.2020 р. Держархів Донецької області орендує нежитлові приміщення площею 103,2 кв. м. у м. Костянтинівка.

Крім того, замінено приміщення Держархівом Чернігівської області (872,4 кв. м.), 16 архівними відділами районних державних адміністрацій (1445,53 кв. м.), 4 архівними відділами міських рад (275,5 кв. м.).

У 2019 р. здійснювалася робота з ремонту приміщень у 3 будівлях центральних держархівів (ЦДАЛ України, ЦДАМЛМ України, ЦДАГО України) і 17 будівлях держархівів Вінницької, Волинської, Львівської,

Луганської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Херсонської, Чернігівської областей. Цими установами відремонтовано близько 2 788,4 кв. м. площ.

Разом із тим, у 37 будівлях архівних відділів райдержадміністрацій і міських рад відремонтовано 2 808,54 кв. м. площ. Ця кількість квадратних метрів становить 158,3% від запланованого.

Архівними установами у 2019 р. проводилося додаткове встановлення стележного обладнання. У ЦДКФФА імені Г. С. Пшеничного, ЦДНТА України і ЦДАЗУ протяжність стележного обладнання збільшилася на 220,75 погонних метрів. У держархівах Донецької, Івано-Франківської, Миколаївської, Рівненської, Херсонської, Чернігівської областей та м. Києва, а також 29 архівних відділах райдержадміністрацій та міських рад протяжність стележних полиць збільшено на 14 952 пог. м.

Архівними установами вжито заходи щодо посилення охоронного та протипожежного режимів із метою запобігання несанкціонованому доступу до архівосховищ, втрати документів, зокрема забезпечення позаповідомчої охорони, встановлення охоронної та пожежної сигналізації, систем пожежогасіння та відеоспостереження.

Охоронні сигналізації встановлено у приміщеннях ЦДЕА України, держархівах Одеської, Рівненської, Чернігівської областей, 11 архівних відділах райдержадміністрацій і міських рад, відремонтовано наявні охоронні сигналізації у ЦДНТА України і ЦДІАЛ України, держархівах Вінницької, Запорізької, Львівської і Полтавської областей, 12 архівних відділах райдержадміністрацій і міських рад.

Впродовж звітного року встановлено системи внутрішнього відеоспостереження ЦДНТА України, держархівами Чернівецької області та м. Києва, 2 архівними відділами райдержадміністрацій і міських рад.

Встановлено системи зовнішнього відеоспостереження в ЦДНТА України, держархівах Дніпропетровської і Чернівецької областей, м. Києва та в 4 архівних відділах райдержадміністрацій і міських рад.

Відремонтовано наявні системи внутрішнього відеоспостереження у держархівах Івано-Франківської та Львівської областей, зовнішнього відеоспостереження – у держархівах Львівської і Сумської областей.

Пожежні сигналізації встановлено у приміщеннях держархівів Рівненської і Чернігівської областей, 20 архівних відділах райдержадміністрацій і міських рад, відремонтовано наявні пожежні сигналізації у ЦДАМЛМ України і ЦДНТА України, держархівах Вінницької, Запорізької, Львівської, Полтавської, Рівненської областей, 10 архівних відділах райдержадміністрацій і міських рад.

Протягом року у ЦДНТА України, архівному відділі районної адміністрації Запорізької області та 2 архівних відділах міськрад Вінницької та Сумської областей встановлено автоматичну систему пожежогасіння.

Крім того, архівними установами проводилося оброблення дерев'яних конструкцій стелажного обладнання вогнезахисним розчином. У ЦДНТА України оброблено 1 783 пог. м, у 7 будівлях архівних відділів райдержадміністрацій і міських рад – 549,2 пог. м.

Ужито заходів для нормалізації температурно-вологісного режиму для забезпечення збереженості документів НАФ у архівосховищах, зокрема встановлено системи кондиціонування та вентиляції повітря у приміщеннях Держархіву Донецької області, Держархіву м. Києва, 8 архівних відділах райдержадміністрацій і міських рад, відремонтовано ці системи у ЦДАВО України, держархівах Волинської і Сумської областей та 4 архівних відділах райдержадміністрацій і міських рад.

З метою підвищення кваліфікації та обміну досвідом реставраторів архівних установ 3 квітня 2019 р. організовано та проведено їх стажування на базі Державного центру збереження документів Національного архівного фонду. У заході взяли участь фахівці з ЦДАМЛМ України і ЦДАЗУ. Відповідно до програми стажування реставраторів держархівів України для учасників були проведені лекції і практичні заняття з консерваційно-реставраційного оброблення та брошурувально-палітурного оброблення документів із паперовою основою, створення страхового фонду на документи Національного архівного фонду і відновлення інформації зі згасаючого тексту.

Для поліпшення фізичного стану всіх видів документів архівними установами проводилися реставраційно-відновлювальні роботи з документами, дезінфекція, дезінсекція і знепилення справ.

Так, у 2019 р. архівними установами було відреставровано 165 807 арк. документів із паперовою основою, що склало 108% від запланованих обсягів, а також 514 арк./226 кв. м. великоформатних документів (мап, креслеників тощо).

Впродовж року архівними установами відремонтовано 1 361 389 арк. документів із паперовою основою, що склало 146 % від запланованого, а також 4 968 арк./404,4 кв. м. великоформатних документів (мап, креслеників тощо).

Планові показники з оправлення та підшивки документів у 2019 р. були виконані на 125,5% – 83 112 од. зб. при плані 66 206 од. зб.

Виконано також заплановані обсяги з консерваційно-профілактичного оброблення:

- кінодокументів – на 114,4%,
- фонодокументів – на 114,8%.

Позапланово оброблено 55 відеодокументів.

Продовжувалися роботи зі створення страхового фонду на документи НАФ. Так, упродовж року створено страховий фонд на 4 232 од. зб., що майже на 67% більше від запланованого, втім майже на 60% менше від минулорічних обсягів.

Створення страхового фонду ЦДЕА України на фотодокументи і відеодокументи виконано на 100%, на документи особового походження – на 126,33%, на електронні інформаційні ресурси на 167%.

З метою поліпшення умов зберігання у 2019 р. архівними установами закартоновано 403 842 од. зб. при плані 300 209 од. зб. (134,5%), перекартоновано 149 476 од. зб. при плані 35 842 од. зб., що склало 417%.

Перевіряння наявності залишалось одним із пріоритетних завдань державних архівів. План по Україні з цього показника у 2019 р. в цілому виконано та перевиконано й становить :

- документів із паперовою основою близько 2,6 млн од. зб., що склало 114% від плану;
- 30 977 од. зб. кінодокументів – 100,03% від плану;
- 58 623 од. зб. фотодокументів – 563% від плану;
- 8 155 од. зб. фонодокументів – 116% від плану.

Архівними установами проведено перевіряння наявності 4 435 од. зб. страхового фонду в порівнянні з 2 537 од. зб. у 2018 р.

Підбито підсумки виконання у 2019 р. заходів Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2009–2019 рр. (далі – Програма), проведено аналіз фізичного стану документів у держархіввах. Результати розглянуто на засіданні Центральної комісії Державної архівної служби з контролю за наявністю, станом та розшуком документів Національного архівного фонду та доведено до відома державним архівам.

Так, держархіввами (центральними, обласними, міським) згідно з планом заходів Програми у 2019 р. було заплановано перевірити 8 930 фондів та комплексів 1 842 869 од. зб. Перевірено у 2019 р. 8 144 фонди 2 113 624 од. зб., що складає 91% від запланованої кількості фондів та 114% від запланованої кількості одиниць зберігання. Перевиконання у кількості одиниць зберігання відбулося за рахунок ЦДІАК України, ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного, ЦДАМЛМ України, держархівів Івано-Франківської, Кіровоградської, Львівської, Одеської, Полтавської, Харківської, Хмельницької областей.

Протягом 2019 р. не виявлено 1 757 од. зб., із них вперше не виявлено 1 288 од. зб., знайдено протягом 2019 р. 315 од. зб.

За результатами перевіряння виявлено 14 931 од. зб., що потребують дезінфекції, 9 443 од. зб., що потребують дезінсекції, 7 706 од. зб., що потребують реставрації, 13 980 од. зб., що потребують ремонту, 103 148 од. зб., що потребують опрацювання та підшивки.

Відтак дані, отримані в процесі контролю, дають можливість оперативно вирішувати проблемні питання, що виникають у процесі зберігання документів Національного архівного фонду, у т. ч. є основою для перспективного планування відповідних робіт.

Також, у 2019 р. було підведено підсумок виконання заходів Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2009–2019 роки, затвердженої наказом Держкомархіву від 10.11.2009 № 190, за 10 років, який довів її ефективність.

Так, протягом 10 років (2009–2018) перевірено 19 347 240 од. зб., що складає 104% від запланованої Програмою на 2009–2018 рр. кількості одиниць зберігання і 43% від загальної кількості одиниць зберігання, що зберігалися в держархівах на 01.01.2009 р.

Центральними держархівами перевірено за 10 років 61% від загальної кількості одиниць зберігання та 131% від запланованої Програмою на 2009–2018 роки кількості одиниць зберігання. Держархівами областей та м. Києва перевірено за 10 років 40% від загальної кількості одиниць зберігання та 99% від запланованої Програмою на 2009–2018 рр. кількості одиниць зберігання.

В 15 держархівах перевірено 50% і більше від загальної кількості одиниць зберігання на момент планування.

У зв'язку із завершенням у 2019 р. терміну дії Програми, для продовження роботи в цьому напрямі розроблена та поетапно має реалізуватися Програма здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2020–2024 роки, яка схвалена на засіданні Центральної комісії Державної архівної служби з контролю за наявністю, станом та розшуком документів Національного архівного фонду (протокол від 31.10.2019 № 2) і затверджена наказом Державної архівної служби від 13.11.2019 № 103. З метою раціонального планування, ефективного та успішного виконання завдань і заходів, передбачених Програмою, строк її дії зменшено до 5 років.

В архівних установах значна увага приділялася обліку фондів і документів НАФ, що зберігаються в архівних установах, удосконаленню внутрішньої облікової документації, уточненню складу та обсягу фондів.

Так, у центральних держархівах, держархівах областей та м. Києва станом на 01.01.2020 р. зберігається 45 556 060 од. зб. документів НАФ із паперовою основою та 1 051 415 од. обл. аудіовізуальних документів НАФ (без урахування документів НАФ, що залишилися на анексованій території Автономної Республіки Крим та тимчасово непідконтрольних територіях Донецької та Луганської областей). Загалом, кількість документів НАФ, що зберігаються в архівних установах та архівних підрозділах усіх ланок і підпорядкування, становить 81,4 млн од. зб. та од. обл.

У 2019 р. у держархівах тривала робота щодо перегляду документів із метою виявлення унікальних. Так, архівними установами впродовж року переглянуто 18 495 од. зб. документів з паперовою основою, 142 од. обл. аудіовізуальних документів.

Анотовані переліки держархівами відповідно до встановлених нормативних вимог надсилалися на розгляд ЦЕПК Державної архівної служби України.

У 2019 р., згідно з рішенням ЦЕПК Державної архівної служби України погоджено анотований перелік на 5 унікальних документів ЦДАЛ України (протокол від 19 квітня 2019 р. № 1). Відомості про ці документи внесено до розділу «Унікальні документи Національного архівного фонду» Державного реєстру національного культурного надбання.

Таким чином, станом на 1 січня 2020 р. до розділу «Унікальні документи» Національного архівного фонду Державного реєстру Національного культурного надбання внесено відомості про 435 документів.

ЦДАК України, ЦДАЛ України, ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного, ЦДАМЛМ України, держархівами Дніпропетровської, Житомирської, Сумської, Харківської, Херсонської, Черкаської, Чернівецької областей у 2019 р. застраховано 28 унікальних документів.

Одним із стратегічних напрямів організації доступу до архівної інформації є оцифрування документів НАФ. Так, упродовж 2019 р. оцифровано 83 052 од. зб. та од. обл. документів НАФ.

Драйверами із оцифрування документів НАФ у звітному році є ЦДАГО України, ЦДАЛ України, ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного, ЦДНТА України, держархіви Вінницької, Волинської, Київської, Луганської, Хмельницької областей.

Також упродовж року оцифровано та переведено в електронний вигляд 7 204 описи.

Драйверами із оцифрування описів на документи НАФ у звітному році є держархіви Волинської, Кіровоградської, Миколаївської, Рівненської областей.

Незважаючи на деякі проведені заходи, спрямовані на поліпшення умов зберігання документів НАФ, залишаються невирішеними питання зміцнення матеріально-технічної бази архівних установ, забезпечення їх придатними для зберігання приміщеннями.

Через відсутність фінансування у 2019 р. не проводилося будівництво, реконструкція та облаштування комплексу споруд центральних держархівів України у м. Києві. Подальше зволікання з добудовою призведе до руйнації довгобуду та здорожчення вартості означених робіт.

Не вирішуються питання з належним розміщенням ЦДНТА України. Так, з метою вивільнення культурної будівлі, яку займає архів зараз, у ході пошуку придатного для нього рівноцінного приміщення стало відомо про вільну будівлю Науково-дослідного інституту прикладних інформаційних технологій, площею близько 2 тис. кв. м., яка розташована за адресою: Полтавський шлях, 188А, м. Харків і належить до

сфери управління Державного університету телекомунікацій. Оптимальним шляхом вирішення питання розміщення ЦДНТА України, який дозволить не лише забезпечити збереженість документів НАФ, а й уможливити його подальше комплектування, є передавання цієї будівлі до сфери управління Укрдержархіву та її пристосування для розміщення архіву. Укрдержархів повторно звернувся до керівництва Державного університету телекомунікацій, Міністерства освіти і науки України, а також за підтримкою до Міністерства юстиції України.

У 2019 р. ще більш загострилася ситуація із розміщенням ЦДАМЛМ України. Позиція Національного заповідника «Софія Київська» та Міністерства культури України щодо недоцільності продовження договору оренди будівлі колишньої бурси залишається незмінною. Продовжувався пошук приміщень, придатного для розміщення ЦДАМЛМ України, втім всі приміщення, що оглядалися впродовж року, виявилися непридатними для архіву. Єдиним прийнятним варіантом вирішення питання його розташування залишається будівля, розташована за адресою: вул. Володимира Винниченка, 10 (колишнє посольство США в Україні). Площа цього приміщення достатня для розміщення архівних та музейних фондів ЦДАМЛМ України, а специфіка будівлі дозволить забезпечити необхідні режими зберігання документів НАФ та відтворити у повній мірі меморіальні кабінети діячів української культури, що було б унеможливлено у повній мірі у разі розміщення архіву у сучасній будівлі.

Подібна ситуація може повторитися з ЦДАЗУ. У 2019 р. ПрАТ «Діпрозв'язок» повідомив ЦДАЗУ, що продовження терміну дії договору оренди на попередніх умовах із 2020 р. не вбачається можливим, він може бути продовжений на умовах оплати 160 грн. із ПДВ за 1 кв. м., що є неприйнятним для бюджетної установи. Незважаючи на вжиті Укрдержархівом та керівництвом ЦДАЗУ заходи, станом на 3 лютого 2020 р. договір оренди не підписано, ЦДАЗУ позбавлений правових підстав перебування у будівлі. Здійснюється пошук приміщення, придатного для його розміщення.

Не вирішено питання переміщення фондів Держархіву Одеської області з аварійної колишньої будівлі синагоги, яка за рішенням Одеської обласної ради у 2016 р. передана у власність єврейської громади. Водночас, у зв'язку з відсутністю вільних площ не виконано розпорядження голови Одеської обласної державної адміністрації від 03.03.2017 № 168/А-2017 «Про переміщення фондів Державного архіву Одеської області, які тимчасово зберігаються в Комунальній установі «Ізмаїльський архів», розпорядження Ізмаїльського міського голови від 03.08.2017 № 386-р.

У 2019 р. Одеською обласною адміністрацією запропоновано розмістити держархів у будівлі за адресою: вул. Дерибасівська, 11/Ріше-

львівська, 6, м. Одеса, яка звільняється Національним банком України у зв'язку зі зміною структури. Укрдержархів підтримав цю пропозицію як найбільш оптимальну, адже її реалізація буде менш довготривалою і дороговартісною в порівнянні з будівництвом, водночас дозволить вивільнити аварійну будівлю Бродської синагоги.

У той же час кількість держархівів, які вичерпали резерви площ для комплектування документами або впритул наблизилися до граничної межі, з кожним роком збільшується.

Нині повністю вичерпано можливості для приймання документів на зберігання у 3 центральних держархівах (ЦДАВО України, ЦДІАК України, ЦДІАЛ України), 6 держархівах областей (Київської, Львівської, Полтавської, Харківської, Хмельницької, Чернівецької), а також м. Києва. Сховища 3 центральних держархівів (ЦДАГО України, ЦДНТА України, ЦДАМЛМ України) та 10 держархівів областей (Вінницької, Дніпропетровської, Закарпатської, Луганської, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Тернопільської (враховуючи наявне стелажне обладнання), Херсонської, Чернігівської) заповнені на 90–99%.

У центральних і обласних держархівах понад 10% (10,7%) наявних стелажів – дерев'яні, а близько 12% (12,33%) од. зб. управлінської документації зберігається у незакартонованому стані. Крім того, частина картонажів для зберігання документів НАФ, відповідно до світових стандартів, потребують заміни на безкислотні.

Викликає занепокоєння стан захищеності архівних будівель. У зв'язку з дефіцитом фінансування низка держархівів була змушена відмовитися від послуг охорони підрозділами поліції охорони, хоча постановою Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2018 р. № 975, що набула чинності з 01 грудня 2018 р., архівні установи, де зберігаються документи НАФ, віднесені до категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах. Крім того, у деяких із держархівів, у яких така охорона наявна, у зв'язку з економією коштів вона функціонує лише у позаробочий час.

Результати моніторингу стану фінансування потреб місцевих державних архівних установ з охорони попередніх років свідчать про зростання загального рівня недофінансування цих видатків з 49% у 2016 р. до 63% у I кварталі 2018 р.

З метою контролю стану забезпечення охоронного режиму і аналізу ситуації, що склалася із забезпеченням фінансування послуг позавідомчої охорони, у грудні 2019 р. було здійснено позачерговий моніторинг захищеності архівних будівель (лист Укрдержархіву від 09 грудня 2019 р. № 4515/01.4/0).

Отримані результати засвідчили 100% наявність постів позавідомчої охорони у будівлях 5 центральних держархівів, що були залучені

до моніторингу (ЦДАГО України, ЦДІАЛ України, ЦДНТА України, ЦДАМЛМ України, ЦДАЗУ).

Однак, висновки моніторингу після узагальнення інформації, отриманої від держархівів областей, виявили, що стан захищеності їхніх будівель може створювати загрозу збереженості документів НАФ.

Так, через недофінансування потреби на оплату послуг із позаповідомчої фізичної охорони у 2019 р. не забезпечені постами фізичної позаповідомчої охорони будівлі 52% держархівів. Це – держархіви Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської, Сумської, Херсонської, Черкаської, Чернівецької, Чернігівської областей.

Загальний відсоток недофінансування потреби на оплату послуг із позаповідомчої охорони станом на кінець грудня 2019 р. серед усіх держархівів областей становив 51% (50,95).

Однак, відповідно до пункту 2 зазначеної вище постанови охорона бюджетних установ (організацій) здійснюється органами поліції охорони на договірних засадах у межах асигнувань, передбачених у державному бюджеті на утримання таких установ (організацій).

Це призвело до того, що непоодинокими стають випадки, коли керівники держархівів областей вимушені віднаходити джерела фінансування фізичної охорони в архівних будівлях шляхом використання місцевими державними архівними установами коштів спеціального фонду, субвенцій з місцевих бюджетів державному бюджету на виконання регіональних програм соціального-економічного та культурного розвитку. На кшталт Держархіву Львівської області, де фізична охорона цілодобово забезпечується 4 сторожами (4 штатні одиниці), оплата праці яких здійснюється за рахунок коштів спеціального фонду архіву.

Керівництвом Держархіву Одеської області надані пропозиції до Департаменту фінансів Одеської обласної державної адміністрації щодо виділення коштів з обласного бюджету на 2020 р. у сумі 1 500 тис. грн та до Департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної державної адміністрації щодо виділення коштів за обласною Комплексною програмою «Культура Одещини 2020–2022 роки» у сумі 1 500 тис. грн.

Фінансування фізичної охорони у Держархіві Полтавської області у 2020 р. здійснюватиметься відповідно до комплексної програми комунікацій влади з громадськістю та розвитку інформаційної сфери у Полтавській області на 2016–2020 рр.

Окрім проблем із фінансуванням послуг фізичної охорони, актуальності для держархівів набуває і стан оснащеності будівель системами охоронної сигналізації. Не оснащено охоронною сигналізацією (або

вона знаходиться у неробочому стані) 23% будівель центральних та обласних держархівів.

Існує гостра потреба в оснащенні архівних приміщень сучасними протипожежними засобами. Пожежною сигналізацією не забезпечено (або вона знаходиться у неробочому стані) також 26% будівель центральних та обласних держархівів.

Не оснащено (або знаходяться у неробочому стані) системи пожежогасіння у 93,5% архівосховищ центральних та обласних держархівів.

Нагальною є потреба в оснащенні архівосховищ сучасними системами вентиляції і кондиціонування повітря, новітніми технічними засобами для дезінсекції, дезінфекції документів. Не обладнано системами кондиціонування та вентиляції повітря (або вони знаходяться у неробочому стані) 64% архівосховищ центральних та обласних держархівів.

Обсяги реставрації та ремонту документів НАФ в архівних установах залишаються недостатніми, враховуючи їхні потреби.

Невідкладного вирішення потребує питання збільшення обсягів страхового копіювання документів НАФ. У зв'язку із дефіцитом фінансування на витратні матеріали та штатних одиниць кількість одиниць зберігання, на які створено страховий фонд, архівними установами знижується з кожним роком.

Враховуючи зростаючі потреби на інформацію, що міститься у документах НАФ, обсяги оцифрування є вкрай недостатніми.

4. ІНФОРМУВАННЯ СУСПІЛЬСТВА ПРО РОБОТУ УКРДЕРЖАРХІВУ, АРХІВНИХ УСТАНОВ ТА УСТАНОВ СТРАХОВОГО ФОНДУ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Робота Укрдержархіву, архівних установ та установ страхового фонду документації базується на принципах відкритості і прозорості, що передбачає доступність інформації про їхню роботу, проведення прозорих консультацій, публічних інформаційних заходів із безпосередньою участю громадськості.

Взаємодія з громадськістю та засобами масової інформації

2019 р., як і попередні роки, характеризувався конструктивною взаємодією Укрдержархіву з громадською і науково-експертною радами при Державній архівній службі України. Усі засідання цих рад відбувалися за участі керівництва та відповідальних працівників Укрдержархіву.

Члени громадської та науково-експертної рад при Державній архівній службі України беруть постійну участь у публічних заходах, організованих Укрдержархівом (колегіях, міжвідомчих нарадах, семінарах,

круглих столах, конференціях, прес-конференціях, громадських обговореннях, відкритті виставок фото- та архівних документів, презентаціях видань тощо). Рівень пропозицій, які надавалися громадською та науково-експертною радами під час обговорення проєктів нормативно-правових актів, є достатньо високим. Працівниками Укрдержархіву також розглядалися пропозиції, що надходили від громадськості під час проведення електронних консультацій.

Інформація та звітні матеріали про діяльність цих рад оприлюднені на офіційному вебпорталі Укрдержархіву у рубриці «Громадська рада при Укрдержархіві» та розділі «Дорадчі органи» рубрики «Укрдержархів».

У своїй роботі Укрдержархів дотримується вимог Регламенту Кабінету Міністрів України в частині зазначених у пояснювальних записках до проєктів нормативно-правових актів інформації про результати проведення консультацій з громадськістю, пропозицій та зауважень громадськості і ступеня їх врахування, запропонованих шляхів мінімізації негативних наслідків неврахування таких пропозицій та зауважень, а також способів врегулювання конфлікту інтересів.

Керівництво та відповідальні працівники Укрдержархіву, архівних установ брали участь у таких заходах за участі громадськості, як круглі столи на тему: «Крим – це Україна. Документальні свідчення в архівах України (15 лютого 2019 р.), III щорічному круглому столі архівістів із міжнародною участю «Оцифрування документів Національного архівного фонду як пріоритетний напрям, цифровізації національних архівів: проблеми та перспективи» (19 лютого 2019 р.), на тему: «Інститути громадянського суспільства: від суспільної думки до формування Національного архівного фонду (15 березня 2019 р.), «Галузевому архіву Служби безпеки України 25 років: здобутки та перспективи (4 квітня 2019 р.), «Архіви у XXI столітті: актуальні питання архівного менеджменту (11 червня 2019 р.), «Стан, проблеми та перспективи охорони культурної спадщини в архівній галузі України» (25 вересня 2019 р.), «Дискусійні питання реалізації прав людини на доступ до публічної інформації та на захист персональних даних у діяльності архівних установ України» (13 грудня 2019 р.).

До складу дорадчих органів більшості архівних установ введено представників інститутів громадянського суспільства.

Участь громадян у формуванні та реалізації державної політики багато в чому залежить від їх поінформованості. Співпраця Укрдержархіву та державних архівних установ, спеціальних установ СФД із засобами масової інформації та інститутами громадянського суспільства спрямована на забезпечення доступу громадян до офіційної інформації про їхню діяльність. Зазначене питання перебуває під постійним контролем керівництва Укрдержархіву.

Для забезпечення оперативного реагування на інформацію, розміщену у ЗМІ про діяльність Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД, в Укрдержархіві щотижня здійснюється моніторинг із використанням системи моніторингу «UAPort» на базі Інформаційного центру «Електронні вісті».

У 2019 р. до Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД інформаційні запити та скарги від представників засобів масової інформації на неналежний розгляд їхніх запитів не надходили.

За участі Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД підготовлено 223 телесюжети та телепередачі, 196 радіосюжетів та радіопередач, опубліковано у друкованих періодичних ЗМІ 1 088 статей. Центральні держархіви підготували 30 телесюжетів та телепередач, 12 радіосюжетів, 116 публікацій у пресі, держархіви областей – 30 телесюжетів та телепередач, 113 радіосюжетів, 265 публікацій у пресі.

Найбільш активними у підготовці телепередач та телесюжетів є ЦДАВО України, ЦДАГО України, ЦДАМЛМ України, ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного, держархіви Житомирської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Тернопільської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернігівської областей.

Традиційною є участь Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД у брифінгах, прес-конференціях, круглих столах, інших інформаційних заходах, до участі у яких запрошуються ЗМІ та громадськість.

Варто відзначити активізацію взаємодії Укрдержархіву із ЗМІ у другій половині 2019 р. та інтерв'ю кореспонденту «Segodnya.UA» Ігорю Рецу до Дня Конституції України «Вони зберігають оригінал Конституції» (28 червня 2019 р.); цикл інтерв'ю, пов'язаних із внесенням змін до порядку копіювання документів у держархівах: «... минулорічний наказ щодо обмеження...» (грудень 2019 р., «Українське радіо»), презентація затверджених наказом Мін'юсту змін до Порядку користування документами Національного архівного фонду, що належать державі, територіальним громадам (23 грудня 2019 р., «Укрінформ»), інтерв'ю «Відкриваємо проєкт з оцифрування архіву ЗУНР» (грудень 2019 р., радіо «Культура»), «Три основні пріоритети Державної архівної служби та держархівів» (26 грудня 2019 р., «Політика.UA»).

Найчастіше інформаційні заходи держархівів відвідують: студенти (30%), науковці (25–30%), громадськість (15–20%), дослідники, що працюють у читальних залах архівів (10%), пересічні громадяни (5%), школярі (15%). Це – середній показник.

Найактивніше публікуються у пресі матеріали УНДІАСД, ЦДАГО України, ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного, ЦДАК Украї-

ни, ЦДНТА України, ЦДАМЛМ України, ЦДЕА України, ЦДАЗУ, держархівів Волинської, Вінницької, Житомирської, Закарпатської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької, Чернівецької, Чернігівської областей.

На постійній основі з електронними ЗМІ співпрацюють ЦДАВО України, ЦДАГО України, ЦДІАК України, ЦДНТА України, ЦДАМЛМ України, ЦДАЗУ, держархіви Волинської, Вінницької, Донецької, Закарпатської, Луганської, Львівської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Чернігівської областей.

Постійні рубрики на телеканалах мають держархіви Вінницької (ТРК «Вінтера»), Кіровоградської (ОДТРК), Одеської (ТРК «Град», «Глас»), Полтавської (ПАТ НТУ «Полтавська філія телерадіокомпанії «Лтава», студія «Місто»), Херсонської (ПАТ «НСТУ Херсонська регіональна дирекція «Скіфія», ТРК «ВТВ плюс»), Хмельницької (ХОДТРК «Поділля-центр»), Чернівецької (ТРК «Буковина»), Чернігівської (ПАТ НСТУ «Чернігівська регіональна дирекція») областей, м. Києва («ТРК «Київ»).

Найактивнішими у підготовці телепередач та телесюжетів є ЦДАВО України, ЦДАГО України, ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного, держархіви Вінницької, Дніпропетровськ, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Тернопільської, Херсонської, Хмельницький, Черкаської, Чернігівської областей.

Рубрики на радіо мають держархіви Одеської («FM 1»), Хмельницької (Хмельницька регіональна дирекція «Поділля-Центр»), Чернігівської (ПАТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція») областей, м. Києва («Голос Києва»).

Варто відзначити роботу з підготовки радіопередач та радіосюжетів ЦДАВО України, ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного, держархівів Донецької, Кіровоградської, Одеської, Полтавської, Херсонської, Черкаської, Чернігівської областей. Держархів Донецької області у 2019 р. презентував спільний проєкт «Прогулянка крізь час» із «Класним радіо м. Костянтинівка», який складається з циклу невеличких радіопередач тривалістю в одну хвилину.

У друкованих виданнях рубрики мають УНДІАСД («Діловодство та документообіг», «Кадровик України», «Діловодство»), ЦДАГО України («Голос України», газета Ради національних спільнот України), ЦДНТА України («Харьковские известия», «Время»), ЦДЕА України («Діловодство та документообіг»), держархіви Волинської («Волинська газета»), Закарпатської («Новини Закарпаття»), Київської («Час Київщини»), Кіровоградської («Народне слово», «Наше місто», «21-й канал»), Полтавської («Зоря Полтавщини», «Полтавські єпархіальні відомості»), Одеської («Одеські архіви»), Рівненської («Волинський

монитор», «Рівне Вечірнє», «Сім днів»), Сумської («Наша історія»), Херсонської («Наддніпрянська правда»), Чернівецької («Час»), Чернігівської («Світ-інфо», «Панорама») областей.

Діяльність Укрдержархіву та державних архівних установ висвітлювалася в ефірі телеканалів: «UA:Перший», «Rada TV», «УКРАЇНА 24», «ТВОEMISTO. TV», Youtube.com «PoClick», (ТСН) «Студія 1+1», «ICTV», «СТБ», «UA: Радіо Культура», Українське радіо «Дзеркало історії», ТК «А1», «Думская», ТК «Odessit.ua», «TV-4», «UA:Тернопіль», «ZIK», ТРК «UA:Черкаси», ТК «Запоріжжя», ТРК «Відікон», «4 канал», «UA:КРИМ»,

«5 Канал», «Київ», «UA:Кропивницький», «UA:Суспільне», «Голос Києва», «Союз-TV», «UA:Житомир», «UA: Харків», «Poltavske TV», НСТУ «Херсонська регіональна дирекція «Скіфія», ПАТ НСТУ Чернігівська регіональна дирекція, «ІНТБ».

Взаємодія спеціальних установ СФД із ЗМІ та громадськими організаціями носить обмежений характер, що пояснюється специфікою їхньої діяльності. Основна форма інформування – розміщення відповідної інформації на власному вебсайті та публікація фахових статей у науково-технічних журналах, збірниках матеріалів наукових конференцій відповідної тематики.

Прикладом організації взаємодії зі ЗМІ та громадськістю у 2019 р. є робота ЦДАВО України, ЦДАГО України, ЦДІАЛ України, ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного, ЦДНТА України, ЦДАМЛМ України, ЦДАЗУ, держархівів Вінницької, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської та Чернігівської областей, м. Києва. Позитивним є осучаснення методів роботи з інформування громадськості про діяльність держархівів за допомогою супроводу власних сторінок архівів у соціальній мережі Facebook.

Тематика інформацій про діяльність Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД є досить різноманітною та цікавою, більшість інформацій підготовлено на достатньо високому професійному рівні.

Зростає соціальна значущість архівних установ, які виконують життєво важливі функції не тільки збереження документальної пам'яті держави й суспільства, поповнення інформаційних ресурсів, але й надання соціальних послуг.

Виконання запитів

У 2019 р. на розгляд до архівних установ надійшло 429 472 запити, з яких 209 852 (49%) прийнято на особистому прийомі керівництвом та працівниками столів довідок архівних установ. Архівними установами загалом виконано 428 571 запит (на 1,7% більше ніж у 2018 р.), з яких 360 305 (84%) виконано з позитивним результатом, ще на 22 861 запит

(6,5%) надано рекомендації щодо можливого місця зберігання запитуваних документів.

Виконані архівними установами запити за видами поділяються таким чином:

– 52 728 **тематичних запитів** (на 6,5% менше ніж у 2018 р.), що стосувалися виявлення відомостей про реорганізацію, ліквідацію підприємств, установ та організацій, зміни в адміністративно-територіальному поділі, історію культових споруд, відомості з краєзнавчої тематики тощо. Найбільшу кількість таких запитів виконали ЦДАВО України (532), ЦДІАК України (408), держархіви Волинської (880), Житомирської (313), Закарпатської (474), Запорізької (604), Харківської (340) областей, м. Києва (418), архівні відділи райдержадміністрацій Київської (5 820), Тернопільської (3 233), Хмельницької (8 910) областей, архівні відділи міськрад Київської (2 236) та Одеської (2 404) областей;

– 34 457 **біографічних запитів**. Найбільшу кількість таких запитів виконали ЦДІАК України (1 575), держархіви Вінницької (3 957), Житомирської (6 767), Закарпатської (2 761), Одеської (3 900) та Хмельницької (3 121) областей;

– 4 748 **генеалогічних запитів** (на 65,5% більше ніж у 2018 р.). Найбільше таких запитів виконали ЦДІАК України (442), ЦДІАЛ України (2 334), держархіви Київської (317) та Полтавської (371) областей;

– 70 550 **майнових запитів** (на 17% більше ніж у 2018 р.). Найбільшу кількість таких запитів виконали держархіви Вінницької (605), Волинської (1 686), Запорізької (584), Львівської (924), Миколаївської (988) областей, м. Києва (1 078), архівні відділи райдержадміністрацій Вінницької (7 224), Хмельницької (8 003) областей та архівні відділи міськрад Дніпропетровської (2 447) області;

– 266 088 **запитів соціально-правового характеру**, що на 42% більше планового показника.

Центральні держархіви виконали 1 550 запитів соціально-правового характеру, держархіви областей – 46 715 запитів, архівні відділи райдержадміністрацій – 108 309 запитів, архівні відділи міськрад – 109 514 запитів.

Найбільше **запитів соціально-правового характеру** виконали держархіви Дніпропетровської (2 887), Запорізької (2 751), Львівської (6 030), Одеської (2 813), Сумської (3 304), Харківської (3 468), Чернівецької (3 295) та Чернігівської (3 365) областей. Серед архівних відділів райдержадміністрацій від 6,7 тис. до 12,1 тис. запитів соціально-правового характеру виконали архівні відділи Житомирської, Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської, Тернопільської областей; від 8,6 тис. до 18 тис. запитів – архівні відділи міськрад Вінницької, Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Одеської та Сумської областей.

Тематика запитів соціально-правового характеру у 2019 р.: реєстрація актів цивільного стану та національність (29%); трудовий стаж та розмір заробітної плати (45%); політичні репресії та розкуркулення (8%); участь у підпільному та партизанському русі у період Другої світової війни (1,5%); перебування на окупованій території, в евакуації, примусове вивезення до Німеччини (3,5%); присвоєння нагород і медалей, наукових ступенів та вчених звань (3%); навчання (3%), інше (7%).

Тривала робота зі створення баз даних (переліків), каталогів, інших довідково-пошукових засобів. Поширення державними архівами інформації про склад і зміст документів, місце зберігання документів ліквідованих установ (підприємств, організацій), іншої інформації довідкового характеру через власні вебсайти та засоби масової інформації сприяла зменшенню кількості непрофільних запитів від заявників.

Видавнича діяльність

Унікальне науково-популярне видання «Культурна дипломатія Симона Петлюри: «Щедрик» проти «руського мира». Місія капели Олександра Кошиця (1919–1924)». Збірник архівних документів (автор-упорядник Тіна Пересунько) визначено переможцем конкурсу імені Василя Веретенникова у галузі архівознавства, археографії і документознавства.

Серед видань, що вийшли друком або були підготовлені в електронному вигляді у 2019 р., варто відзначити:

– збірники документів «Коліївщина. 1768 р. Т. 1» (ЦДІАК України), «Миколаївщина у вирі революційних подій: березень 1917 р. – квітень 1918 р.» (Держархів Миколаївської області), «Українська революція 1917–1921 рр. Полтавський вимір. Події, постаті, документи. 1919–1921» (Держархів Полтавської області), «Насилля над цивільним населенням. Черкаська область. 1941–1944» (Держархів Черкаської області);

– довідники «Зведений каталог метричних книг, що зберігаються у державних архівах України: міжархівний довідник. Т. 10, кн. 1» (УНДІАСД), «Українська революція (1917–1921). Вінницька сторінка: бібліографічний довідник» (Держархів Вінницької області), «Державний архів Закарпатської області: путівник. Фонди дорадянського періоду. Т. 1» (Держархів Закарпатської області), «Архівні установи Київщини» (Держархів Київської області), довідник до архівного фонду № 378 «Миколаївський нотаріат. Архів Одеської контрольної палати» Т. 1 (Держархів Миколаївської області), «Державний архів Херсонської області. Фонди органів та організацій Компартії України та ЛКСМУ в Херсонській області: анотований реєстр описів» (Держархів Херсонської області);

– науково-популярні та інші видання: «Горе переможеним. Репресовані міністри Української революції» (ЦДАВО України, ЦДАГО

України), «Крим – це Україна. Документальні свідчення в архівах України» (ЦДАГО України), «Ми виїхали з Сокоринців ...»: тревелоги родини Галаганів: документальна монографія» (ЦДІАК України), «Митрополит Андрей Шептицький» (ЦДІАЛ України), «Наш земляк Ребе Менахем-Мендл Шнеерсон. История семьи Лавут-Яновских-Шнеерсон в Николаеве» (Держархів Миколаївської області), «Мультикультурне Поділля. Поседення Водички як віддзеркалення історії краю» та «Проскурівський погром 1919 р. в документах: міфи та реальність» (Держархів Хмельницької області).

Варто відзначити низку видань Держархіву Кіровоградської області, що виходять у серії «Архівні документи свідчать». Минулого року вийшло друком 4 таких видання.

Видання «Спецпереселенці. З історії розвитку бавовництва на Херсонщині у 30–40 роки ХХ століття: збірник документів» визнано переможцем конкурсу «Краща книга Херсонщини».

Продовжено роботу над періодичними виданнями держархівами Кіровоградської («Між Бугом і Дніпром»), Хмельницької («Подільська старовина»), Черкаської («Краєзнавство Черкащини»), Чернігівської («Сіверянський історичний архів» та «Архівний вісник») областей.

Виставкова діяльність

У 2019 р. архівні установи перевиконали план із підготовки виставок архівних документів на 24,5%, підготувавши 1717 виставок. Центральними державними архівами підготовлено 121 виставку, держархівами областей – 337, архівними відділами райдержадміністрацій – 939, архівними відділами міськрад – 320.

Найбільш активними в організації та проведенні виставок були ЦДАВО України, ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного, держархіви Житомирської, Кіровоградської, Луганської, Хмельницької областей та м. Києва.

18 січня 2019 р. у Національному музеї історії України урочисто відкрито виставку «Лицарям Української Народної Республіки присвячується» до 100-річчя проголошення Акта Злуки 22 січня 1919 р., на якій презентовано оригінальний документ вікопомної події – Акт Злуки 1919 р., що зберігається у ЦДАВО України.

22 січня 2019 р. у приміщенні Музею «Будинок митрополита» Національного заповідника «Софія Київська» з нагоди відзначення Дня Соборності України та 100-річчя проголошення Акта Злуки Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки, за участі Міністра юстиції України та Голови Укрдержархіву відкрито виставку архівних документів та продемонстровано оригінал Універсалу Директорії Української Народної Республіки про злуку з Західноукраїнською Народною Республікою.

21 лютого 2019 р. оригінали архівних документів із фондів ЦДАВО України, ЦДАК України, держархівів Київської області та м. Києва презентовано під час урочистостей з нагоди 100-річного ювілею української системи державної реєстрації актів цивільного стану, що відбулися в Міністерстві юстиції України.

28 червня 2019 р. Укрдержархів долучився до проведення освітнього заходу «Justice Weekend» в столичному парку «Наталка», організованого Міністерством юстиції України з нагоди відзначення Дня Конституції України в рамках правопросвітницького проєкту «Я маю право!» та презентував тематичну локацію з використанням архівних документів з історії конституційного розвитку України.

22–23 серпня 2019 р. у головному корпусі комплексу споруд ЦДАУ України експонувався оригінал Акта проголошення незалежності України, з яким мали змогу ознайомитися усі охочі.

6 вересня 2019 р. у ЦДАМЛМ України під час презентації нового надходження мистецьких творів та архівних документів від українського художника, члена Національної спілки художників України Адольфа Ошерова (Німеччина) експонувалися цінні твори образотворчого мистецтва та скульптурні роботи митця: роботи з пейзажних та портретних серій, серія пастелей «Забутий Житомир», цикл ілюстрацій до давньоєврейської духовної та літературної пам'ятки Агади, скульптури у дереві на тему війни та Голокосту, керамічні скульптури малої форми, архівні документи художника тощо.

27 вересня 2019 р. у приміщенні Медіа-центру Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв у рамках Міжнародної наукової конференції з нагоди 100-річчя встановлення польсько-українських відносин, організаторами якої виступили Польський Інститут у Києві, Наукове товариство історії дипломатії та міжнародних відносин та Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв, презентовано виставку «Українсько-польські відносини в 1917–1921 роках: Інституційна історія, етап становлення». До експозиції увійшли документи з фондів ЦДАВО України, Головного архіву давніх актів у Варшаві (Польща), Національного цифрового архіву Польщі, приватних колекцій.

19 грудня 2019 р. у залі очікування для військовослужбовців Центрального залізничного вокзалу (м. Київ) відбулася презентація виставки документів із фондів ЦДАВО України «Армія... кров'ю писала живу осяйну, безсмертну легенду боротьби і перемоги...» до 100-річчя Першого Зимового походу Армії УНР. У заході взяли участь Голова Укрдержархіву Анатолій Хромов, завідувач Музею Української революції 1917–1921 років Олександр Кучерук, військовослужбовці Київського військового гарнізону, відповідальні працівники Центрального залізничного вокзалу, представники кафедри архівознавства та спеціальних

галузей історичної науки історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, представники державних архівних установ.

Крім того, на високу оцінку заслуговує рівень підготовки таких виставок: «Світовий тріумф «Щедрика» – 100 років культурної дипломатії України» (15 січня 2019 р., Будівля Верховної Ради України); «22 січня – День Соборності України» (24 січня 2019 р., Полтавська обласна державна адміністрація); архівно-музейна виставки «НепрОСТі листи» (7 травня 2019 р., Держархів Київської області), «Козацькому роду – нема переводу», присвяченої Дню захисника України та Дню Українського козацтва (10 жовтня 2019 р., Держархів Херсонської області), «Вони боролися за волю України», присвяченої 77-й річниці утворення Української Повстанської Армії (11 жовтня 2019 р., Держархів Волинської області), «Ми йшли до тебе, перемого!», присвяченої 75-річчю звільнення України від нацистських окупантів (28 жовтня 2019 р., Держархів Полтавської області).

Протягом звітного періоду проводилася також активна робота із підготовки онлайн виставок. У 2019 р. на офіційному вебпорталі Укрдержархіву опубліковано 7 онлайн виставок (близько 850 документів), на вебсайтах центральних держархівів, держархівів областей, м. Києва – 457 онлайн виставок (понад 9 тис. документів).

Серед онлайн виставок на особливу увагу заслуговує тематична добірка фото- та фонодокументів «Музика фронту...», представлена ЦДКФФА імені Г. С. Пшеничного в рамках Інтернет-проєкту «Пам'ятаємо. Перемагаємо. 1939–1945», а також щомісячні презентації добірок документів із фондів ЦДАВО України (протягом року презентовано 450 документів) у рамках проєкту «Календар Української революції», який започатковано у 2017 р.

Окрім онлайн-виставкових проєктів держархіви впроваджують нові форми виставкової роботи, спрямовані на наближення їхньої діяльності до потреб суспільства та громадськості, національно-патріотичного виховання молоді. Варто відзначити новацію ЦДАМЛМ України, яким організовано та проведено Всеукраїнський літературний конкурс творів на тему збереження довкілля для дітей та юнацтва «Природи ніжний пагінець», за участі керівництва Укрдержархіву. 11 грудня 2019 р. переможцям було вручено дипломи, а для всіх учасників проведено ознайомчу екскурсію приміщеннями архіву.

ЦДНТА України презентував свою діяльність та проєкти 28–29 вересня 2019 р. на Фестивалі живих історій у форматі Печа-Куча-Тека.

У 2019 р. тривала реалізація проєктів «АРХІВажлива СПРАВА», «Мистецькі зустрічі в Архіві-музеї», «Архів-музей на допомогу вчителям», «Франківці у фондах архіву-музею», «Територія АРХІВ: діалог з документом» (ЦДАМЛМ України), «Гортаючи архівні сторінки»,

«Українська революція: архівні хроніки» (ЦДАВО України), що мають позитивний вплив на популяризацію документальної спадщини архівів та забезпечення всебічного доступу до архівної ретроспективної інформації.

У 2019 р. ЦДАМЛІМ України також започатковано проекти: «Жіночий вимір: Алла Горська», «АРТ-BREAK», «Жіночий вимір: Марія Примаченко», який експонувався в арт-вестибюлі станції метро «Золоті ворота» КП «Київський метрополітен»; Держархівом Київської області реалізовано проект «Історична Київщина – заповітна земля Кобзаря».

Читальні зали

У порівнянні з минулим роком кількість користувачів, зареєстрованих у читальних залах архівних установ, зменшилася майже на 18% і склала 23 999, у т. ч. 1 019 (більше 4%) іноземців. Користувачі відвідали читальні зали архівних установ 86 249 разів (на 10% менше ніж у 2018 р.) та отримали для роботи 426 421 од. зб.

Найбільше навантаження припало на читальні зали ЦДАВО України (4 112 відвідувань), ЦДІАК України (9 387 відвід.), ЦДІАЛІ України (6 882 відвід.), держархівів Житомирської (3 442 відвід.), Київської (3 483 відвід.), Одеської (3 812 відвід.), Харківської (4 858 відвід.) областей.

Основна тематика досліджень, що проводилися користувачами у читальних залах архівних установ протягом 2019 р., залишилася незмінною: паювання землі і майна сільгоспідприємств, майнові права; історія та діяльність підприємств і установ; історія православних храмів та монастирів, культових споруд інших релігійних конфесій; генеалогічні дослідження; історія Другої світової війни, період нацистської окупації; визвольний рух ХХ ст.; жертви репресій ХХ ст.; перейменування вулиць; життя і діяльність історичних постатей, діячів культури, мистецтва, освіти і науки; дослідження з краєзнавства, історичного минулого регіонів.

Кількість користувачів, які працюють у читальних залах держархівів за генеалогічною тематикою, зменшилася вперше за останні 10 років. У 2019 р. у читальних залах держархівів працювало 5 001 такий користувач (2018 р. – 6 506, 2017 р. – 6 306, 2016 р. – 6 258, 2015 р. – 5 604, 2014 р. – 3 339).

Найбільшу кількість таких дослідників зареєстровано у читальних залах ЦДІАК України (644), держархівів Дніпропетровської (319), Житомирської (430), Київської (271), Одеської (262), Харківської (365), Хмельницької (301) та Чернігівської (335) областей.

Недостатніми темпами вирішується питання оснащення читальних залів держархівів системами відеоспостереження, копіювальною технікою, комп'ютерами для потреб користувачів, підключення їх до електронних ресурсів держархівів та всесвітньої мережі Інтернет.

На сьогодні дослідники можуть скористатися комп'ютерами з доступом до електронних баз даних на документи в читальних залах ЦДАВО України, ЦДІАК України, ЦДІАЛ України, ЦДНТА України, ЦДАМЛМ України, держархівів Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської та Чернігівської областей.

Дослідники мають можливість виходу до мережі Інтернет у читальних залах ЦДАВО України, ЦДНТА України, держархівів Волинської, Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Миколаївської, Полтавської, Харківської, Черкаської та Чернігівської областей.

З метою забезпечення ефективної роботи читальних залів та відповідно до рекомендацій Укрдержархіву (лист від 17.12.2019 № 4701/03.1/0), держархівами проведено роботу з коригування з урахуванням інтересів користувачів графіків роботи читальних залів, перегляду планів щодо закриття читальних залів протягом року, а також запровадження практики копіювання документів НАФ власними технічними засобами користувачів безпосередньо за робочими місцями без встановлення часових рамок на копіювання.

Активно впроваджується замовлення справ до читальних залів у режимі онлайн. Так, ЦДАМЛМ України презентував на власному вебсайті оновлену рубрику «Замовити справу онлайн», а Держархів Київської області у рамках проєкту «Е-Архів» презентував доступ користувачів до цифрових копій документів, що зберігаються у фондах архіву.

Держархівом Житомирської області створено базу даних фондів трудових архівів Житомирської області, в якій міститься інформація про підтвердження стажу роботи громадян та нарахування заробітної плати, а також база даних переліку фондів документів із кадрових питань (особового складу), що зберігаються в архівних установах області.

З метою популяризації архівних документів із скарбниці української пам'яті – Національного архівного фонду, усі держархіви організовували та проводили екскурсії, уроки, лекції для учнівської і студентської молоді, брали активну участь у наукових, просвітницьких, комунікативних заходах.

Ефективними інструментами для громадян та організацій в отриманні публічної та суспільно значущої інформації, забезпеченні їхніх потреб на отримання електронних послуг є **офіційний вебпортал Укрдержархіву**, вебсайти державних архівних установ, УНДІАСД та НДІ мікрографії.

Згідно з чинним законодавством та з метою забезпечення ефективності і прозорості своєї діяльності Укрдержархів, державні архівні

установи, УНДІАСД та НДІ мікрографії розміщують і постійно оновлюють на власних вебсайтах у мережі Інтернет публічну інформацію, що перебуває у їхньому володінні, та забезпечують таким чином доступ до публічної інформації громадськості. Розмір інформації на офіційному веб-порталі Укрдержархіву становить 18,2 Гб.

У 2019 р. на офіційному вебпорталі Укрдержархіву оновлено інформаційну подачу більшості рубрик: «Архіви у цифрах та фактах», «Анонси», «Актуально», «Новини».

Більшість новин про проведені інформаційні заходи подаються з іміджевими відео та фото.

Інформація, що надходить щотижня на адресу Укрдержархіву щодо проведення держархівними інформаційних заходів та щодо нових інформацій у ЗМІ, оперативно розміщується на власному офіційному вебпорталі Укрдержархіву в рубриках «Анонси», «Новини», «Прес-центр», «Публікації на порталі», «Документальні виставки on-line», «Архівні установи».

Залишається невирішеним питання запровадження автоматизованих систем із функцією пошуку і можливості отримання онлайн послуг та сервісів для відвідувачів. На жаль, на сьогодні серед основних чинників, що унеможливають такі нововведення, є відсутність фінансування, належного системного та програмного забезпечення, а також фахівців. Навігаційна доступність інформації у сфері основної діяльності Укрдержархіву, державних архівних установ є досить низькою, не завжди працює функція повернення на головну сторінку.

5. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ СТРАХОВОГО ФОНДУ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Діяльність Укрдержархіву і науково-дослідних та спеціальних установ страхового фонду документації протягом 2019 р. була спрямована на виконання завдань, пов'язаних із реалізацією державної політики у сфері створення і функціонування державної системи СФД та організації проведення науково-дослідних робіт щодо формування і зберігання страхового фонду документації.

Розроблення та реалізація галузевих програм формування страхового фонду документації

З метою розширення хронологічних меж Державної програми формування страхового фонду документації на продукцію оборонного і мобілізаційного призначення на 2005–2020 рр. підготовлено проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 р. № 258-р».

У рамках виконання завдань щодо координації, методичного керівництва та контролю щодо розроблення міністерствами, іншими цент-

ральними органами виконавчої влади галузевих програм створення страхового фонду документації (доповнень до програм) у 2019 р. взято участь у розробленні 16 галузевих програм створення СФД (доповнень та змін до програм) 16 міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, а саме на:

- об'єкти авіаційного транспорту Міністерства інфраструктури України;
- об'єкти шахт та розрізів, які будуть закриті (законсервовані) Міністерства енергетики та вугільної промисловості України;
- об'єкти будівництва ДП «НЕК«Укренерго» Міністерства енергетики та вугільної промисловості України;
- еталони та стандарти Міністерства економічного розвитку і торгівлі України;
- об'єкти Міністерства охорони здоров'я України;
- об'єкти МВС;
- об'єкти Державної служби автомобільних доріг України;
- об'єкти Державної прикордонної служби України;
- об'єкти Національної академії медичних наук України;
- об'єкти Національної поліції;
- об'єкти Державної казначейської служби України;
- об'єкти Державного агентства України з управління зоною відчуження;
- об'єкти ДСП «ЧАЕС»;
- об'єкти АТ «Укрсиббанк».
- об'єкти цивільного захисту Державного комітету телебачення і радіомовлення України;
- об'єкти Національної академії педагогічних наук України.

Проведено роботу з розроблення 10 проєктів галузевих програм створення СФД (Змін до програм) відповідно до отриманих Переліків виробів та об'єктів, документація на які підлягає закладанню до СФД України:

- МВС;
- об'єктів електроенергетики;
- водогосподарсько-меліоративного комплексу України;
- авіаційного транспорту Міністерства інфраструктури України;
- шахт і розрізів, які будуть закриті (законсервовані) Міністерства енергетики та вугільної промисловості;
- дорожнього господарства України Державної служби автомобільних доріг;
- АТ «Укрсиббанк»;
- Національної академії педагогічних наук України;
- цивільного захисту Державного комітету телебачення і радіомовлення України;

– на об’єкти будівництва ДП «НЕК «Укренерго» на 2018–2022 рр. (Зміна).

Затверджено та введено у роботу центральних органів виконавчої влади 3 галузеві програми створення СФД на:

– продукцію мобілізаційного і оборонного призначення Міністерства оборони України;

– об’єкти державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави у водогосподарсько-меліоративному комплексі України на 2020–2024 рр.;

– об’єкти АТ «Укрсиббанк».

Реалізація зазначених програм (доповнень до програм) дозволить забезпечити збереження важливої документації, необхідної для потреб національної безпеки та оборони держави, відновлення виробництва продукції спеціального та господарського призначення, відбудови об’єктів систем життєзабезпечення, транспортних зав’язків та будівництва в особливий період та мирний час.

Здійснювався супровід затвердження центральними органами виконавчої влади 4 проєктів галузевих програм створення СФД (доповнень до них) на:

– об’єкти авіаційного транспорту Міністерства інфраструктури України;

– об’єкти шахт та розрізів, які будуть закриті (законсервовані) Міністерства енергетики та вугільної промисловості України;

– об’єкти дорожнього господарства України Державної служби автомобільних доріг;

– продукцію мобілізаційного і оборонного призначення Міністерства оборони України.

У звітному році Укрдержархівом проведені роботи з координації та методичного забезпечення щодо реалізації 34 галузевих програм створення страхового фонду документації (доповнень до них). Зазначені програми передбачають закладення до страхового фонду документації на 9 483 вироби та об’єкти.

У 2019 р. проведені роботи з формування галузевого СФД і закладено на довгострокове зберігання документацію на 166 об’єктів загальним обсягом 332,43 тис. арк. Ф А4. Для порівняння, у 2018 р. ці показники склали 401 об’єкт загальним обсягом 128,4 тис. арк. Ф А4.

Розроблення та реалізація регіональних програм формування страхового фонду документації

Укрдержархівом у 2019 р. проведені заходи щодо координації роботи з розроблення місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування 29 регіональних програм створення СФД та супроводу їх затвердження сесіями відповідних рад, з яких 7 обласних

(регіональних) (Житомирської, Львівської, Одеської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Чернівецької), 18 міських (м. Києва, Бердянська, Дніпра, Запоріжжя, Тернополя, Чернівців, Черкас, Кропивницького, Вінниці, Хмельницького, Сум, Одеси, Житомира, Южноукраїнська Миколаївської області, Краматорська, Дружківки та Бахмута Донецької області, Лисичанська Луганської області, Кременчука Полтавської області), 4 районних (Харківського, Нововодолазького та Вовчанського району Харківської області, Києво-Святошинського району Київської області).

За результатами проведеної роботи місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування затверджено 10 регіональних програм (доповнень до програм), з яких – 4 обласні, 3 міські, 3 районні:

– Витяг із «Програми захисту населення і території Тернопільської області від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2018–2022 роки» на 2019 р. (лист Тернопільської ОДА від 08.04.2019 № 14/02-34/1281);

– Програма створення СФД Рівненської області на 2019–2021 рр. (рішенням сесії Рівненської обласної ради від 15.03.2019 р. № 1283);

– Заходи зі створення страхового фонду документації Львівської області на 2019 р. (головою Львівської обласної державної адміністрації);

– Програма створення СФД Сумської області на 2020–2022 рр. (рішенням Сумської обласної ради ХХІХ сесії VII скликання від 25.10.2019 р.);

– Міська цільова програма захисту населення і територій м. Суми від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2019–2021 рр. із розділом СФД (рішенням Сумської міської ради від 19.12.2018 № 4332-МР);

– Зміни та доповнення до міської цільової програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2018–2022 рр. із розділом «Створення страхового фонду документації міста Южноукраїнська» (рішенням Южноукраїнської міської ради від 02.04.2019 № 1451);

– Програма створення страхового фонду документації Лозівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020–2022 рр. (рішенням Лозівської міської ради Харківської області LXXV сесії VII скликання від 27.09.2019 № 1759);

– Регіональна цільова Програма розвитку цивільного захисту Печенізького району на 2017–2019 рр., із розділом щодо формування, ведення та використання страхового фонду документації (рішенням Печенізької районної ради Харківської області XXXV сесії VII скликання від 24.10.2019);

– Програма створення страхового фонду документації Полтавського району на 2019–2023 рр. (рішенням Полтавської районної ради XXIII сесії VII скликання від 16.08.2019 № 23/УП-826);

– Програма розвитку цивільного захисту Краснокутського району на 2017–2019 рр., якою передбачені заходи щодо формування страхового фонду документації на об'єкти та споруди підприємств, установ та організацій Краснокутського району (рішенням Краснокутської районної ради від 05.03.2019 № 444-V).

Розроблені 8 регіональних програм створення СФД (Донецької, Луганської, Чернівецької областей, міст Києва, Дніпра, Запоріжжя, Бердянська Запорізької області, Запорізького району).

Розроблені та затверджені у 2019 р. регіональні програми створення СФД додатково нададуть можливість організувати роботи щодо створення СФД на 454 об'єкти і споруди систем життєзабезпечення, транспортних зв'язків, об'єкти будівництва промислового і цивільного призначення, об'єкти культурної спадщини та унікальні документальні пам'ятки, техногенно та екологічно небезпечні об'єкти регіону та інші об'єкти оборонного, мобілізаційного і господарського призначення, необхідні для проведення будівельних (відбудовчих), аварійно-рятувальних та аварійно-відновлювальних робіт під час ліквідації надзвичайних ситуацій та в особливий період загальним обсягом 156,75 тис. арк. Ф А4 (Полтавська область – 6 об'єктів обсягом 1,5 тис. арк. Ф А4, Рівненська область – 47 об'єктів обсягом 41,65 тис. арк. Ф А4, Тернопільська область – 126 об'єктів обсягом 46,7 тис. арк. Ф А4, м. Тернопіль – 150 об'єктів обсягом 64 тис. арк. Ф А4, Первомайський район – 22 об'єкти обсягом 2,9 тис. арк. Ф А4 та ін.).

Завдяки співпраці з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у 2019 р. подані на розгляд та затвердження сесіями відповідних рад 6 регіональних програм створення СФД (Донецької, Луганської, Чернівецької, Тернопільської областей, міст Києва та Бердянська Запорізької області).

Взято участь у розробленні та погодженні 9 переліків підприємств, установ та організацій, документація яких підлягає закладанню до регіонального СФД (Чернівецької області, міст Запоріжжя та Новодністровська, Запорізького району Запорізької області, Вовчанського району Харківської області, Кіцманського, Сокирянського, Новоселицького районів Чернівецької області, Лозівської міської об'єднаної територіальної громади), на основі яких проводилися роботи щодо розроблення регіональних програм створення СФД відповідними місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Для забезпечення формування регіональних СФД Укрдержархівом надана методична і практична допомога щодо організації навчання спеціалістів органів місцевих органів виконавчої влади та органів

місцевого самоврядування на базі центрів перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій при обласних державних адміністраціях, регіональних інститутів державного управління при Президентові України, обласних курсах цивільного захисту. Протягом року проведено понад 150 занять, на яких пройшли перепідготовку з питань створення СФД більше 3 500 спеціалістів місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, установ та організацій.

У 2019 р. проведено роботи з формування регіонального СФД за 47 регіональними програмами формування СФД і закладено на довгострокове зберігання документацію на 525 об'єктів загальним обсягом 462,9 тис. аркушів формату А4. На реалізацію обласних (регіональних) програм створення СФД місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування виділено більш ніж 1,6 млн грн бюджетних коштів.

Дотримання чинного законодавства у сфері створення та ведення страхового фонду документації України центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями

Відповідно до Річного плану здійснення заходів державного нагляду (контролю) на 2019 р., затвердженого Головою Державної архівної служби України 30.11.2018 р., проведено перевірки 24 суб'єктів державної системи страхового фонду документації:

- Дергачівської районної державної адміністрації (м. Дергачі Харківської області). Акт від 22.01.2019 № 1/2019;
- БУ «Фонд» (м. Харків). Акт від 25.01.2019 № 2/2019;
- Північно-східного регіонального центру СФД (м. Харків). Акт від 22.02.2019 № 3/2019;
- Сумської обласної державної адміністрації (м. Суми). Акт від 19.03.2019 № 4/2019;
- Балаклійської районної державної адміністрації (м. Балаклея Харківської області). Акт від 26.03.2019 № 5/2019;
- Одеської обласної державної адміністрації (м. Одеса). Акт від 02.04.2019 № 6/2019;
- Південного регіонального центру СФД (м. Одеса). Акт від 05.04.2019 № 7/2019;
- Близнюківської районної державної адміністрації (смт Близнюки Харківської області). Акт від 16.04.2019 № 8/2019;
- Печенізької районної державної адміністрації (смт Печеніги Харківської області). Акт від 21.05.2019 № 9/2019;
- Полтавської обласної державної адміністрації (м. Полтава). Акт від 11.06.2019 № 10/2019;

- Полтавської районної державної адміністрації (м. Полтава). Акт від 12.06.2019 № 11/2019;
- Борівської районної державної адміністрації (сmt Борова Харківської області) Акт від 25.06.2019 № 12/2019;
- Державного агентства водних ресурсів (м. Київ.). Акт від 02.07.2019 № 13/2019;
- Броварської районної державної адміністрації (м. Бровари Київської області). Акт від 04.07.2019 № 14/2019;
- Сахновщинської районної державної адміністрації (сmt Сахновщина Харківської області). Акт від 23.07.2019 № 150/2019;
- Коломацької районної державної адміністрації (сmt Коломак Харківської області). Акт від 20.08.2019 № 16/2019;
- Барвінківської районної державної адміністрації (м. Барвінкове Харківської області). Акт від 24.09. 2019 № 17/2019;
- Кегичівської районної державної адміністрації (сmt Кегичівка Харківської області). Акт від 22.10.2019 № 18/2019;
- ПАТ «Запоріжсталь» (м. Запоріжжя). Акт від 29.10.2019 № 19/2019;
- Запорізької обласної державної адміністрації (м. Запоріжжя). Акт від 31.10.2019 № 20/2019;
- Запорізької районної державної адміністрації (сmt Кушугум Запорізької області). Акт від 01.11.2019 № 21/2019;
- Куп'янської районної державної адміністрації (м. Куп'янськ Харківської області). Акт від 19.11.2019 № 22/2019;
- Чугуївської районної державної адміністрації (м. Чугуїв Харківської області). Акт від 10.12.2019 № 23/2019;
- Харківської районної державної адміністрації (м. Харків). Акт від 12.12.2019 № 24/2019.

Згідно із статтею 2 Закону України від 03.11.2016 р. № 1728 «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» був встановлений мораторій на проведення перевірок, тому у 2017 та 2018 рр. перевірки підприємств – суб'єктів державної системи страхового фонду не проводилися.

Протягом 2019 р. позапланові заходи державного нагляду (контролю) у сфері страхового фонду документації не здійснювалися.

Починаючи з 2017 р., кількість перевірок суб'єктів системи страхового фонду документації поступово зростає.

За результатами проведених у 2019 р. 24 перевірок суб'єктів системи страхового фонду документації складені акти перевірок. Пропозиції, викладені в актах перевірок, виконані в повному обсязі: Державним агентством водних ресурсів України, Одеською ОДА, Департаментом капітального будівництва Дніпропетровської ОДА, Донецькою ОДА, Бердянською міською радою Запорізької області, Коломацькою РДА

Харківської області, Полтавською РДА Полтавської області, Кегичівською РДА Харківської області.

Решта перевірених суб'єктів системи страхового фонду документації виконують пропозиції, викладені в актах перевірок відповідно до визначених термінів їх виконання.

Організаційні документи щодо здійснення перевірок завантажуються до пілотного модуля системи заходів державного нагляду (контролю) для запуску Інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) (далі – ІАС) відповідно до діючого законодавства.

Керуючись абзацом восьмим частини першої статті 5 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та на виконання листа Державної регуляторної служби України (далі – ДРС) від 20.09.2018 № 9323/0/20-18 у встановлений термін у пілотному модулі планування заходів державного нагляду (контролю) Інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) проведено формування переліку суб'єктів господарювання, які підлягають плановим заходам державного нагляду (контролю) у сфері страхового фонду документації у 2020 р.

Розроблено та внесено до ІАС проєкт Річного плану здійснення заходів державного нагляду (контролю) Державної архівної служби України на 2020 р. (на виконання листа ДРС від 09.10.2018 № 9964/0/20-18).

На підставі сформованого переліку суб'єктів господарювання, які підлягають плановим заходам державного нагляду (контролю) у сфері страхового фонду документації у 2020 р., пілотний модуль планування заходів державного нагляду (контролю) Інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) забезпечив (відповідно до наказу Мінекономрозвитку та ДРС від 07.08.2017 № 1170/81) формування проєкту комплексного та річного плану заходів державного нагляду (контролю) на 2020 р.

Після опрацювання проєктів комплексного та річного планів заходів державного нагляду (контролю) на 2020 р. сформовано Річний план здійснення заходів державного нагляду (контролю) Державної архівної служби України на 2020 р., який затверджений наказом від 26.11.2019 № 108.

Затверджений Річний план здійснення заходів державного нагляду (контролю) Державної архівної служби України на 2020 р. у встановлений термін завантажено до ІАС та розміщено на сайті Укрдержархіву.

Відповідно до наказу Укрдержархіву від 27.06.2017 № 38 «Про встановлення нормативів оцінювання діяльності посадових осіб, які беруть участь у заходах державного нагляду (контролю)» у 2019 р. проведено (двічі на рік) оцінювання діяльності посадових осіб, які беруть участь у заходах державного нагляду (контролю) за результатами здійснених заходів державного нагляду (контролю) у попередні періоди.

Кількість проведених перевірок по роках:

	2017	2018	2019
Підприємства	0	0	4
Органи влади	7	19	20

З метою децентралізації влади на основі запровадженої ризико-орієнтованої системи продовжені роботи з передавання повноважень Укрдержархіву до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо здійснення державного контролю за додержанням законодавства суб'єктами господарювання у сфері страхового фонду документації. На розгляді в Міністерстві юстиції знаходиться доопрацьований з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2019 № 874 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950 і від 31 травня 2017 р. № 512» проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань здійснення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері страхового фонду документації», який передбачає проведення заходів державного нагляду (контролю) щодо суб'єктів господарювання із незначним та середнім ступенем ризику місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Виготовлення документів страхового фонду документації

За 2019 р. створено та прийнято на зберігання документи СФД на 692 вироби та об'єкти, у т. ч. на:

- 4 вироби;
- 69 об'єктів промисловості;
- 292 об'єкти будівництва;
- 166 об'єктів систем життєзабезпечення;
- 59 об'єктів систем транспортних зв'язків;
- 2 пам'ятки історії та культури;
- 15 пам'яток містобудування та архітектури;
- 77 комплектів документації із землеустрою;
- 8 інших об'єктів.

За період 1992–2019 рр. станом на 01.01.2020 р. до страхового фонду документації закладено 40 325 виробів та об'єктів, у т. ч. на:

- 4 994 вироби;
- 3 943 об'єкти промисловості;
- 16 787 об'єктів будівництва;
- 11 105 об'єктів систем життєзабезпечення;
- 2 067 об'єктів систем транспортних зв'язків;
- 219 пам'яток історії та культури;

- 443 пам'ятки містобудування та архітектури;
- 160 інших об'єктів;
- 607 комплектів документації із землеустрою.

У цілому протягом минулого року проведено вхідний контроль документів СФД в обсязі 834,9 тис. арк. Ф А4 та періодичний контроль – в обсязі 9 396,7 тис. арк. Ф А4.

Варто відзначити, що в основному якість документів СФД, які виготовлені регіональними центрами СФД, відповідає вимогам нормативних документів.

За звітний період були повернуті на доопрацювання документи СФД в обсязі 3,92 тис. арк. Ф А4, що складає 0,5% від загального обсягу документів СФД, які пройшли вхідний контроль. На доопрацювання документи СФД поверталися Північному, Північно-східному, Південному та Донбаському РЦ СФД.

Відсоток прийняття документів СФД з першого пред'явлення за 2019 р. у цілому по системі складає 99,53%, у т. ч. за регіональними центрами:

- Південно-західному – 100%;
- Південно-східному – 100%;
- Західному – 100%;
- Північно-східному – 99,93%;
- Південному – 99,72%;
- Північному – 98,65%;
- Донбаському – 97,85%.

Згідно з планами виготовлення та передавання на зберігання документів СФД загальний плановий обсяг передавання на зберігання документів СФ по регіональних центрах СФД на 2019 р. становив 949,9 тис. арк. Ф А4, у т. ч.:

- по загальному фонду – 242,9 тис. арк. Ф А4;
- по спеціальному фонду – 707,0 тис. арк. Ф. А4.

За звітний період регіональними центрами СФД фактично передано:

- по загальному фонду – 242,9 тис. арк. Ф А4 (виконано на 100%), у тому числі регіональними центрами СФД:
 - Південно-східним – 50,0 тис. арк. Ф А4 (100%);
 - Північно-східним – 35,0 тис. арк. Ф А4 (100%);
 - Західним – 35,0 тис. арк. Ф А4 (100%);
 - Південним – 35,0 тис. арк. Ф А4 (100%);
 - Південно-західним – 35,0 тис. арк. Ф А4 (100%);
 - Північним – 35,0 тис. арк. Ф А4 (100%).
- Донбаським – 17,9 тис. арк. Ф А4 (100%).
- по спеціальному фонду – 629,5 тис. арк. Ф А4 (виконано на 89%), у т. ч. регіональними центрами СФД:

– Північним	– 181,3 тис. арк. Ф А4 (101%);
– Західним	– 147,8 тис. арк. Ф А4 (102%);
– Південно-східним	– 90,5 тис. арк. Ф А4 (101%);
– Північно-східним	– 90,2 тис. арк. Ф А4 (100%);
– Південним	– 71,0 тис. арк. Ф А4 (101%);
– Донбаським	– 25,9 тис. арк. Ф А4 (52%);
– Південно-західним	– 22,8 тис. арк. Ф А4 (28%);
у цілому по системі	– 872,4 тис. арк. Ф А4, що становить 92% від загального планового обсягу на рік, у т. ч.:
– Північним	– 216,3 тис. арк. Ф А4 (100%);
– Західним	– 182,8 тис. арк. Ф А4 (102%);
– Південно-східним	– 140,5 тис. арк. Ф А4 (100%);
– Північно-східним	– 125,2 тис. арк. Ф А4 (100%);
– Південним	– 106,0 тис. арк. Ф А4 (101%);
– Південно-західним	– 57,7 тис. арк. Ф А4 (49%);
– Донбаським	– 43,9 тис. арк. Ф А4 (65%).

У порівнянні з 2018 р. обсяг передавання на зберігання документів СФД за 2019 р. збільшився на 7% в цілому за всіма РЦ СФД.

Забезпечення користувачів документами СФД

Протягом звітного періоду із заявками щодо забезпечення копіями документів СФД зверталось 4 користувачі:

- ТДВ «Житлобуд-2», м. Харків;
- ТЗОВ «НВП»Гетьман», м. Львів;
- КЗ Херсонської обласної ради «Херсонський обласний онкологічний диспансер», смт Антонівка, м. Херсон;
- ТОВ «Восторг», м. Харків.

За 2019 р. проведені роботи з виготовлення копій з документів СФД за 3 завданнями, які підготовлені згідно із заявками користувачів, загальним обсягом документації 459 арк. Ф А4. Не виконано заявку ТОВ «Восторг», м. Харків через відсутність запитованої документації.

У 2019 р. продовжені роботи з виготовлення копій документів СФД відповідно до розпорядження КМУ від 05.04.2017 № 241-р «Про забезпечення Міністерства культури документами страхового фонду документації». За 2019 р. виготовлено та відправлено до Міністерства культури, молоді та спорту України електронні копії документів СФД у обсязі 59 299 арк. Ф А4. Загальний обсяг виготовлених копій документів СФД за 2017–2019 рр. складає 105 872 арк. Ф А4 (22% від загального обсягу документації, яку необхідно відтворити згідно з розпорядженням).

Крім того, протягом 2019 р. надійшли запити щодо закладення до СФД документації на об'єкти від 11 суб'єктів, яким надано інформацію щодо наявності (відсутності) на обліку у Державному реєстрі документів страхового фонду документації України запитованих документів

СФД та роз'яснення щодо порядку забезпечення користувачів копіями документів СФД, а саме:

- ОСББ «Г. Кондратьєва, 211А», м. Суми;
- ОСББ «Харківський маєток», м. Харків;
- ТОВ «Жилсервіс», м. Харків;
- ТОВ «Архітектурне бюро 2А», м. Київ;
- ПАТ «Лисичанськвугілля», м. Лисичанськ Луганської області;
- Департаменту розвитку інфраструктури міста Криворізької міської ради;
- Управлінню каналу Дніпро-Донбас;
- Фізичній особі Степанченко С. Д. (потерпіла від вибуху на АЗК), смт Павлиш Кіровоградської області;
- КП «Кривбасводоканал», м. Кривий Ріг Дніпропетровської області;
- Харківській місцевій прокуратурі № 6;
- Прокуратурі Автономної Республіки Крим, м. Київ.

Результати проведених у 2019 р. робіт щодо забезпечення користувачів копіями документів СФД дають можливість:

- Міністерству культури, молоді та спорту України – отримати інформацію про музейні предмети, які знаходяться на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та непідконтрольних територіях Донецької та Луганської областей. Копії документів СФД забезпечать формування переліку можливих культурних втрат внаслідок збройної агресії Російської Федерації та подальшого відстоювання позиції України в міжнародних судах;
- забудовникам та експлуатуючим організаціям – відновити втрачену документацію для подальшої експлуатації і ремонту житлових будинків та інших об'єктів будівництва;
- судовим та слідчим органам – отримати документи для використання в судовому розгляді справ.

Координація діяльності постачальників документів страхового фонду, регіональних центрів СФД та баз зберігання СФД з питань ведення СФД

Для визначення відповідності оригіналу діючої документації документів страхового фонду, прийняття рішення щодо переведення їх на архівне зберігання або знищення відповідно до вимог нормативних документів системи страхового фонду документації Укрдержархівом надана методична допомога щодо правильності складання переліків мікрофільмів та мікрофіш страхового фонду документації, які підлягають переведенню на архівне зберігання або анулюванню представникам Міністерства охорони здоров'я, Державного комітету телебачення та радіомовлення, ДК «Укроборонпром», ДП «НЕК «Укренерго», ПАТ «Укртелеком», ПАТ «Фармак», АТ «Укрсиббанк».

Згідно з графіками проведення робіт щодо ведення страхового фонду документації у 2019 р., погоджених Головою Укрдержархіву, регіональними центрами страхового фонду документації проведена робота з 286 підприємствами, установами та організаціями, документація на вироби та об'єкти яких закладена до страхового фонду документації України.

За результатами роботи отримано 165 актів про відповідність документів страхового фонду чинній документації та 5 переліків мікрофільмів і мікрофіш страхового фонду документації, що підлягають переведенню на архівне зберігання або анулюванню, від 90 підприємств, установ та організацій. До центральних органів виконавчої влади постачальниками документів направлено на затвердження 4 переліки про переведення на архівне зберігання або анулювання.

Отримані акти про відповідність документів страхового фонду чинній документації та узагальнені переліки мікрофільмів та мікрофіш страхового фонду документації, що підлягають переведенню на архівне зберігання або анулюванню, надано для обліку та організації подальшої роботи до баз зберігання страхового фонду документації.

Видача актів закладення технічної та проектної (робочої) документації до страхового фонду документації України

Протягом 2019 р. за запитами підприємств, установ та організацій видано 739 актів та довідок закладення технічної та проектної (робочої) документації до страхового фонду документації України.

Інформаційні дані щодо видачі актів та довідок закладення технічної та проектної (робочої) документації до страхового фонду документації України за 2017–2019 рр.:

	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Кількість актів та довідок	834	692	739

Ведення Державного реєстру техногенно та екологічно небезпечних об'єктів (Державного реєстру потенційно небезпечних об'єктів)

Відповідно до Кодексу цивільного захисту України, Закону України «Про страховий фонд документації України», Положення про Державну архівну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 870 та постанови Кабінету Міністрів України від 29.08.2002 № 1288 «Про затвердження Положення про Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів» Укрдержархів веде Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів (ПНО).

Державний реєстр ПНО призначений для обліку всіх потенційних джерел надзвичайних ситуацій різних рівнів і використовується для

збору, накопичення, відновлення, систематизації та збереження формалізованої інформації про ідентифіковані та паспортизовані ПНО, а також оперативної видачі її за запитами для аналізу можливості виникнення надзвичайних ситуацій (НС) на об'єктах, територіях або в окремих регіонах країни, оцінки ризиків НС різного характеру, прогнозування масштабів НС, моделювання їхнього розвитку і прийняття на основі цих даних управлінських рішень щодо запобігання чи обмеження масштабів НС. Державний реєстр ПНО є автоматизованою інформаційно-довідковою системою обліку та обробки інформації щодо ПНО та являє собою комп'ютерну базу даних про потенційно небезпечні об'єкти усіх форм власності, яка є складовою частиною Урядової інформаційно-аналітичної системи з питань надзвичайних ситуацій та містить докладні відомості про ПНО, до числа яких входять промислові підприємства, шахти, кар'єри, магістральні газо-, нафто- і продуктопроводи, гідротехнічні споруди, вузлові залізничні станції, мости, тунелі, накопичувачі та полігони промислових відходів, місця збереження небезпечних речовин тощо.

База даних реєстру постійно поповнюється та оновлюється за результатами паспортизації ПНО. Програмне забезпечення Державного реєстру ПНО дозволяє здійснювати автоматичний пошук і добір інформації за більше ніж 40 параметрами, їх комбінаціями або окремими частинами.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.06.2019 № 455 р. «Про передачу деяких бюджетних призначень, передбачених для Державного агентства з питань електронного урядування у 2019 р. (загальнодержавні видатки та кредитування)» було передбачено передачу для Укрдержархіву з метою реалізації електронної ідентифікації та автентифікації суб'єктів господарювання під час доступу до Державного реєстру ПНО – 500 тис. грн (видатки розвитку – 500 тис. грн). Зазначені кошти мали піти на створення локальної мережі (придбання програмно-апаратного комплексу серверу та робочих станцій, мережевого обладнання) та створення комплексної системи захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційній системі (гриф інформації – «ДСК») та веб-сайту Реєстру (pno.gov.ua). Але зазначені кошти у 2019 р. не було отримано.

Одним із кроків забезпечення повноцінного функціонування та удосконалення ведення Державного реєстру ПНО є його інтеграція до системи електронної взаємодії державних інформаційних ресурсів (системи «ТРЕМБІТА») та зменшення трудомісткості робіт із підвищенням оперативності надання реєстрантам інформації. Укрдержархів уклав договір із Державним агентством з питань електронного урядування України про приєднання до інтегрованої системи електронної ідентифікації № 6-ICEI від 29.03.2019 р.

Станом на грудень 2019 р. у Державному реєстрі ПНО зареєстровано понад 27 тис. об'єктів.

База даних реєстру систематично поповнюється та оновлюється на підставі даних паспортів ПНО, які надаються до Укрдержархіву суб'єктами господарської діяльності. З метою виконання сучасних вимог та зменшення навантаження на суб'єктів господарювання Укрдержархів вживає заходів з організації отримання інформації паспортів ПНО в електронному вигляді з використанням електронних цифрових підписів. Необхідне програмне забезпечення розроблене та впроваджене, створено спеціалізований веб-сайт, розробляється інтелектуальне програмне забезпечення для автоматизованої перевірки паспортів ПНО.

Проведено модернізацію вебсайту Державного реєстру ПНО з метою організації «Кабінету користувача», який шляхом інтеграції з інтегрованою системою електронної ідентифікації дозволяє надавати користувачам електронні послуги у сфері ведення реєстру. Ці роботи дозволяють суб'єктам господарювання в короткі строки в онлайн режимі, після виконання ідентифікації з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, оформлювати паспорти ПНО, виправляти можливі помилки, відстежувати процес внесення даних до реєстру і отримувати інформацію із реєстру.

У зв'язку з закінченням дії атестації відповідності АС класу I обробку інформації у Державному реєстрі ПНО призупинено з 21.01.2019 р.

Станом на 21.01.2019 р. до бази даних Державного реєстру ПНО було внесено інформацію про 27 301 ПНО. За січень 2019 р. до Державного реєстру ПНО внесено дані про 102 ПНО, уточнені (актуалізовані) інформаційні дані про 183 ПНО, отримано 333 паспорти ПНО. З лютого до грудня 2019 р. отримано 1 703 паспорти ПНО. Проведено аналіз отриманих паспортів ПНО та внесено до проміжної бази даних Державного реєстру ПНО інформацію про 677 ПНО нових та оновлено дані про 1 017 ПНО.

Протягом 2019 р. по ПНО, які були зареєстровано до 21.01.2019 р., видано 1776 Свідоцтв про реєстрацію об'єктів у Державному реєстрі ПНО. Усі Свідоцтва зареєстровано у спеціалізованій базі даних.

Інформаційні дані щодо ведення Державного реєстру ПНО*:

	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Внесено ПНО	733	681	779*
Актуалізовано ПНО	1723	1617	1200*
Вилучено ПНО	65	49	–
Оформлено Свідоцтв	2456	2298	1979
Всього в Державному реєстрі ПНО	26567	27199	27301

* дані внесено до проміжної бази даних Державного реєстру ПНО.

Протягом 2019 р. виконано 44 запити на отримання інформації з Державного реєстру ПНО, при цьому запити надходили від підрозділів Національної поліції, Антимонопольного комітету, Арбітражних керуючих, Головного слідчого управління Служби безпеки України, Управління ДСНС України, Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України тощо.

Інформаційні дані щодо кількості звернень:

	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Кількість звернень та запитів	31	42	44

Пунктом 2 постанови Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1091 «Про внесення зміни до пункту 5 Положення про порядок формування, ведення та використання галузевого страхового фонду документації та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» затверджено Перелік постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність. До зазначеного переліку включено постанову Кабінету Міністрів України від 29.07.2002 № 1288 «Про затвердження Положення про Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів» (далі – постанова 1288).

Втрата чинності постанови 1288 призвела до неможливості виконання встановлених Кодексом цивільного захисту України повноважень центральних органів виконавчої влади та вимог у сфері техногенної безпеки, що є підставою для видачі суб'єктам господарювання приписів центральними органами виконавчої влади, які здійснюють державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки.

Повноваження центральних органів виконавчої влади щодо ведення Державного реєстру ПНО встановлено імперативними нормами Кодексу цивільного захисту України:

– пункт 53 статті 17 «53) створює та веде Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів»;

– пункт 20 статті 18 «20) створення та ведення Державного реєстру потенційно небезпечних об'єктів»;

– пункту 2 частини першої статті 69 «г) непроведення ідентифікації та паспортизації потенційно небезпечного об'єкта».

«Створення бази даних Державного реєстру потенційно небезпечних об'єктів» передбачено додатком «Показники ефективності Стратегії» Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 р.».

З огляду на це ведуться роботи щодо розгляду питання скасування пункту 2 постанови 1091, як такого, що суперечить статті 19 Конституції України, імперативним нормам Кодексу цивільного захисту України, частині першій статті 49 Закону України «Про Кабінет Міністрів

України» та принципам державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

Видача дозволів на виготовлення документів страхового фонду, виробництво технічних засобів оброблення інформації і технологічного оснащення, що має відповідати вимогам технічного захисту інформації з обмеженим доступом

Протягом 2019 р. надано 2 дозволи на виготовлення документів страхового фонду, виробництво технічних засобів оброблення інформації і технологічного оснащення, що має відповідати вимогам технічного захисту інформації з обмеженим доступом спеціальним установам страхового фонду документації України, які здійснюють виготовлення документів страхового фонду (НДІ мікрографії, Північно-східний РЦ СФД).

Інформаційні дані видачі дозволів на виготовлення документів страхового фонду, виробництво технічних засобів оброблення інформації і технологічного оснащення, що мають відповідати вимогам технічного захисту інформації з обмеженим доступом за 2017–2019 рр.:

	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Кількість дозволів	–	3	2

6. НАУКОВЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УКРДЕРЖАРХІВУ

У 2019 р. у системі Укрдержархіву функціонувало 2 науково-дослідні установи: Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства (УНДІАСД), Науково-дослідний, проектно-конструкторський та технологічний інститут мікрографії (НДІ мікрографії).

Відповідно до тематичних планів науково-дослідних робіт Укрдержархіву за рахунок бюджетних асигнувань на 2019 р. цим установам було замовлено 18 наукових досліджень, з них 14 завершено у 2019 р.

Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства є головним виконавцем наукових робіт у сфері архівної справи відповідно до Закону України «Про та архівні установи» та згідно з наказом Міністерства юстиції України від 14.06.2019 № 1770/5 «Про затвердження Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності Державної архівної служби України у сфері архівної справи та страхового фонду документації», зареєстрованим у Міністерства юстиції України 19.06.2019 за № 638/33609.

УНДІАСД виконує наукові роботи за тематикою, визначеною наказом Міністерства юстиції України від 27.06.2018 № 2056/5 «Про затвердження тематики наукових досліджень і науково-технічних (екс-

периментальних) розробок, що плануються до виконання за рахунок коштів державного бюджету на 2019–2021 рр. науково-дослідними інститутами, що належать до сфери управління Державної архівної служби України», а саме:

- цифровізація процесів архівної справи та діловодства;
- організація формування, обліку та зберігання документів Національного архівного фонду;
- організація та економіка архівної справи;
- науково-технічне забезпечення архівної справи та документознавства;
- правові, організаційні та технологічні аспекти доступу до документів Національного архівного фонду.

Відповідно до Тематичного плану науково-дослідних робіт, що виконуються УНДІАСД за рахунок коштів Державного бюджету України у 2019 р., упродовж минулого року УНДІАСД виконував 8 науково-дослідних робіт (НДР), з яких 6 завершив:

- «Дослідження теоретичних та практичних засад експертизи цінності документів, пов'язаних із соціальним захистом громадян».

Результатом НДР є методичні рекомендації з проведення експертизи цінності та відбору на архівне зберігання документів, пов'язаних із соціальним захистом громадян, а також надані пропозиції до строків зберігання зазначених видів документів.

- «Інформаційний моніторинг та наукове опрацювання літератури з питань архівної справи та документознавства з метою підготовки на їх основі аналітичної, реферативної, оглядової, бібліографічної та іншої інформації у вигляді Бюлетенів Галузевого центру науково-технічної інформації».

У результаті виконання НДР підготовлено 2 випуски Бюлетеня ГЦНТІ з актуальною науковою інформацією, що стосується проблем архівної справи, архівознавства, документознавства та суміжних галузей для виконання державної програми у сфері архівної справи та документознавства і використання у роботі та наукових дослідженнях працівників архівних установ України, закладів вищої освіти, наукових установ.

- «Дослідження мікробіологічного та ентомологічного стану архівосховищ та документів державних архівів з метою проведення моніторингу стану збереженості документів Національного архівного фонду».

В результаті виконання НДР підготовлено рекомендації щодо проведення заходів, спрямованих на знешкодження біодеструкторів та профілактику біоуражень архівосховищ та документів держархівів. Матеріали дослідження будуть використовуватися архівними установами України в практичній роботі.

– «Дослідження теоретичних та практичних засад забезпечення збереженості електронних документів Національного архівного фонду».

У результаті реалізації НДР визначено основні заходи із забезпечення збереженості електронних документів НАФ та підготовлено методичні рекомендації для застосування у практичній роботі архівних установ України.

– «Аналіз та узагальнення емпіричних даних, отриманих під час проведення моніторингу стану збереження документів, із метою підготовки аналітичного огляду з рекомендаціями щодо покращення фізичного стану».

У результаті виконання НДР підготовлено науково-аналітичний огляд результатів, отриманих під час проведення впродовж 2015–2018 рр. моніторингу стану збереженості документів державних архівних установ України. Реалізація результатів НДР передбачається шляхом підготовки відповідних галузевих нормативно-методичних документів. В аналітичному огляді надані рекомендації із забезпечення збереженості документів НАФ у практичній роботі держархівів.

– «Вивчення та науковий аналіз технологічних процесів, норм організації праці у державних архівних установах з метою визначення раціональних прийомів виконання робіт з технологічно регламентованим змістом та обсягами».

У результаті реалізації НДР підготовлено Типові норми часу і виробітку на основні види робіт, що виконуються в державних архівних установах. Впровадження розроблених нормативів у практику роботи державних архівних установ підвищить ефективність організації праці.

У 2020 р. підлягають впровадженню результати усіх 6 виконаних НДР.

Реалізація результатів виконаних УНДІАСД НДР робіт забезпечить:

– проведення експертизи цінності та відбору на архівне зберігання документів, пов'язаних із соціальним захистом громадян із метою вирішення актуальної проблеми оптимізації відбору на архівне зберігання документів, що утворюються у результаті управлінської діяльності юридичних осіб усіх форм власності й можуть бути використані для підтвердження законних прав та інтересів громадян, задля забезпечення збереженості цих документів;

– впровадження оптимального та уніфікованого підходу архівних установ до зберігання електронних документів НАФ з урахуванням міжнародної практики та вітчизняних реалій у цій сфері;

– інформаційні потреби працівників архівних установ та основних напрямів їхньої діяльності актуальною науково-обґрунтованою інфор-

мацією у сфері архівної справи та проведення ними науково-методичної роботи, наукових досліджень в архівній сфері;

– моніторинг стану архівосховищ та фізичної збереженості документів НАФ в архівних установах з метою формування сучасної системи біозахисту та профілактики їх біоуражень.

Відповідно до Закону України «Про страховий фонд документації України» та згідно з вимогами наказу Міністерства юстиції України від 14.06.2019 № 1770/5 «Про затвердження Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності Державної архівної служби України у сфері архівної справи та страхового фонду документації», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.06.2019 за № 638/33609, **Науково-дослідний, проєктно-конструкторський та технологічний інститут мікрографії** є головним виконавцем наукових робіт у сфері СФД.

За Тематичним планом наукових (науково-технічних) робіт, що виконує НДІ мікрографії за рахунок коштів Державного бюджету України, на 2019 р. (далі – Тематичний план) інститут виконував 10 наукових (науково-технічних) робіт, які передбачали вирішення першочергових питань у сфері СФД, завершив виконання 8 наукових (науково-технічних) робіт. Згідно з вимогами затверджених технічних завдань на науково-дослідні роботи, дослідно-конструкторські роботи та доповнень до дев'яти з них (тема 1.1 (Доповнення ДКР № 3, 4), тема 1.2 (Доповнення ДТР № 1), тема 1.6 (Доповнення НДР № 3), тема 2.1 (Доповнення НДР № 1), тема 2.2 (Доповнення НДР № 4), тема 2.2 (Доповнення ДКР № 3), тема 2.4 (Доповнення НДР № 3), тема 2.4 (Доповнення ДКР № 3), тема 3.4 (Доповнення НДР № 1), тема 3.5 (Доповнення НДР № 2), тема 3.10 (Доповнення НДР № 2)) у 2019 р. завершено виконання 8 наукових (науково-технічних) робіт (шифр тем – 1.1, 1.2, 1.6, 2.1, 3.2, 3.3, 3.8, 3.9).

Виконання наукових робіт у 2019 р. здійснювалося за тематикою, визначеною наказом Міністерства юстиції України від 27.06.2018 № 2056/5 «Про затвердження тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що плануються до виконання за рахунок коштів державного бюджету на 2019–2021 рр. науково-дослідними інститутами, що належать до сфери управління Державної архівної служби України», а саме:

- технологічне забезпечення СФД України;
- розроблення автоматизованої інформаційної системи СФД України;
- нормативне забезпечення СФД України.

За напрямом «Технологічне забезпечення СФД України» у 2019 р. виконувалося 3 наукові роботи. Наукові роботи є перехідними. Завершено виконання усіх наукових робіт. Дослідження за темою 1.6 у 2019 р. завершено за розпорядженням Укрдержархіву.

За напрямом «Розроблення автоматизованої інформаційної системи СФД України» у 2019 р. виконувалися 2 наукові роботи. Наукові роботи є перехідними. У зв'язку із виконанням першочергових завдань у державній системі СФД відповідно до затвердженого у 2018 р. доповнення до технічного завдання на НДР (шифр теми 2.2) її трудомісткість з 2019 р. перенесено на 2020 р., тому науково-технічну продукцію не розроблювали. Завершено виконання 1 наукової роботи.

За напрямом «Нормативне забезпечення СФД України» виконувалося 5 наукових робіт. У зв'язку із виконанням першочергових завдань у державній системі СФД відповідно до затверджених у 2018 р. доповнень до технічних завдань на НДР (шифр тем 3.5 та 3.10) їхню трудомісткість з 2019 р. перенесено на 2020–2022 рр., тому науково-технічна продукція не розроблювалася. Завершено виконання 4 наукових робіт.

Наукові роботи, які виконував НДІ мікрографії за Тематичним планом, відповідно до Порядку державної реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій, зареєстровані Українським інститутом науково-технічної та економічної інформації.

Упровадження результатів наукових (науково-технічних) робіт, виконаних НДІ мікрографії, здійснювалося відповідно до вимог ДСТУ 3973–2000 «Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання науково-дослідних робіт. Загальні положення», ДСТУ 3974–2000 «Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення», ДСТУ 1.2:2015 «Національна стандартизація. Правила проведення робіт з національної стандартизації» та СОУ 84.2-37552598-011:2018 «СФД. Порядок виконання наукових робіт».

Згідно з вимогами затверджених ТЗ на НДР, ДКР та доповнень до них у 2019 р. завершено виконання 8 наукових (науково-технічних) робіт (шифр тем – 1.1, 1.2, 1.6, 2.1, 3.2, 3.3, 3.8, 3.9), за якими отримано 34 одиниці НТП. Упровадженню підлягає 16 одиниць, з них у 2019 р. – 3 наукових (науково-технічних) роботи (4 одиниці).

Впровадженню у 2020 р. підлягають результати 7 НДР (12 одиниць НТП), розроблених у звітному році.

7. МЕРЕЖА АРХІВНИХ УСТАНОВ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ УСТАНОВ СТРАХОВОГО ФОНДУ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Станом на 01.01.2020 р. мережа архівних установ і спеціальних установ страхового фонду документації включає (див. таблицю).

Мережа архівних установ та спеціальних установ страхового фонду документації

Назви архівних установ	Кількість архівних установ		
	2018	2019	+/-
Центральні державні архіви України	9	9	
Наукові установи	2	2	
Центральні державні архівні установи	3	3	
Галузеві державні архіви	12	13	+1
Державні архіви областей та міста Києва	25	25	
Архівні структурні підрозділи райдержадміністрацій, всього	476	476	
у тому числі: архівні відділи райдержадміністрацій	326	367	+41
архівні сектори райдержадміністрацій	142	98	-44
інші структурні підрозділи райдержадміністрацій, що здійснюють управління архівною справою і діловодством	8	11	+3
Архівні структурні підрозділи міських рад, всього	136	138	+2
у тому числі: архівні відділи міських рад	127	130	+3
архівні сектори міських рад	5	4	-1
інші структурні підрозділи міських рад, що здійснюють управління архівною справою і діловодством	4	4	
Трудові архіви	1518	1472	-46
в т.ч. юридичні особи	319	322	+3
Спеціальні установи СФД	8	8	
Всього	2189	2146	-43

Мережа архівних установ налічує 2 146 установ, із них: 9 центральних держархівів, Український науково-дослідний інститут архівної справи та діловодства, 3 центральні державні архівні установи, 13 галузевих держархівів (в 2019 р. розпочав діяльність Галузевий державний архів Українського інституту національної пам'яті), 24 державних архіви областей, 1 державний архів міста Києва, 476 архівних структурних підрозділів райдержадміністрацій, 138 архівних структурних підрозділів міських рад, 1 472 трудових архівів.

До сфери управління Державної архівної служби належать 8 спеціальних установ страхового фонду документації і Науково-дослідний, проектно-конструкторський та технологічний інститут мікрографії.

Відомості про Державний архів в Автономній Республіці Крим та Державний архів м. Севастополя не відомі та не були внесені до форми, оскільки зазначені архівні установи перебувають на території, на якій органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження.

У мережі архівних установ сталися певні зміни у порівнянні з 2018 р.

Відновлено статус 49 архівних відділів: Ратнівської райдержадміністрації Волинської області; Покровської райдержадміністрації Донецької області; Сквирської та Ставищенської райдержадміністрацій Київської області; Устинівської райдержадміністрації Кіровоградської області; Арбузинської, Очаківської, Кривоозерської, Первомайської, Березанської райдержадміністрацій Миколаївської області; Бучацької, Лановецької, Заліщицької райдержадміністрацій Тернопільської області; Олешківської, Білозерської, Високопільської, Іванівської, Великопетиської, Верхньорогачицької, Горностаївської, Каховської, Скадовської райдержадміністрацій Херсонської області; Городищенської, Жашківської, Звенигородської, Золотоніської, Кам'янської, Канівської, Катеринопільської, Корсунь-Шевченківської, Маньківської, Монастирищенської, Смілянської, Уманської, Христинівської, Чигиринської, Чорнобаївської, Шполянської райдержадміністрацій Черкаської області; Хотинської райдержадміністрації Чернівецької області; Борзнянської, Ічнянської, Козелецької, Куликівської, Носівської, Прилуцької, Сосницької, Скрібнянської, Чернігівської, Талалаївської райдержадміністрацій Чернігівської області.

У 2019 р. 6 архівних відділів райдержадміністрацій перейменовані в архівні сектори: Апостолівської та Верхньодніпровської райдержадміністрацій Дніпропетровської області; Воловецької та Перечинської райдержадміністрацій Закарпатської області; Компаніївської райдержадміністрації Кіровоградської області; Сторожицької райдержадміністрації Чернівецької області.

Відповідно до розпорядження голови Миргородської райдержадміністрації Полтавської області від 25.11.2019 № 201 відновлено статус архівної установи – архівного сектора Миргородської райдержадміністрації (замість відділу культури і архіву Миргородської райдержадміністрації).

Ліквідовано архівні сектори Петриківської та Солонянської райдержадміністрацій Дніпропетровської області. Замість них введено посади головного спеціаліста з архівної роботи при Петриківській райдержадміністрації та головного спеціаліста з архівної справи при Солонянській райдержадміністрації. Обидві посади не входять до структурних підрозділів райдержадміністрацій.

У Запорізькій області управління архівною справою і діловодством здійснюють 7 таких структурних підрозділів райдержадміністрацій:

- відділ з архівної справи та з питань державної реєстрації Більмацької райдержадміністрації Запорізької області;
- відділ архітектури, містобудування та архівної справи Новомиkolaївської райдержадміністрації Запорізької області;
- відділ архіву та цивільного захисту населення Оріхівської райдержадміністрації Запорізької області;
- відділ культури, туризму та архівної роботи Приазовської райдержадміністрації Запорізької області;
- відділ архіву та з питань цивільного захисту населення Василівської райдержадміністрації Запорізької області;
- відділ освіти, культури та архівної справи Бердянської райдержадміністрації Запорізької області;
- сектор з питань культури, туризму та архівної справи Розівської райдержадміністрації Запорізької області.

У 2019 р. створено відділ архіву та з питань цивільного захисту населення Василівської райдержадміністрації Запорізької області шляхом приєднання відділу з питань цивільного захисту населення райдержадміністрації до архівного відділу райдержадміністрації. Створено відділ освіти, культури та архівної справи Бердянської райдержадміністрації Запорізької області шляхом приєднання архівного відділу Бердянської райдержадміністрації до відділу освіти, культури, молоді та спорту Бердянської райдержадміністрації.

Управління архівною справою і діловодством здійснюють також:

- 2 архівні відділи військово-цивільних адміністрацій Донецької області (м. Торецька та Мар'їнської військово-цивільної адміністрації);
- 2 архівні відділи виконавчих комітетів міських рад Донецької області;
- архівне управління Запорізької міської ради;
- міський архів м. Кам'янця-Подільського Хмельницької області.

У 2019 р. створено 2 архівні відділи міських рад:

- Бурштинської міської ради Івано-Франківської області;
- Бучанської міської ради Київської області.

Станом на 01.01.2020 р. в Україні функціонують 1 472 трудові архіви:

- при міських радах – 85;
- при районних радах – 304;
- при сільських та селищних радах – 976;
- рад об'єднаних територіальних громад – 102;
- при райдержадміністрації – 1 (створений Миргородською районною державною адміністрацією Полтавської області);
- при комунальних установах Харківської області – 4.

З усіх трудових архівів 322 мають статус юридичної особи (22%). Протягом 2019 р. створено 41 трудовий архів, із них у Вінницькій (1), Волинській (1), Дніпропетровській (1), Донецькій (1), Запорізькій (5), Івано-Франківській (3), Кіровоградській (1), Львівській (4), Полтавській (2), Сумській (4), Харківській (4), Черкаській (12), Чернігівській (2) областях.

Ліквідовано 87 трудових архівів у таких областях: Запорізькій (3), Київській (5), Львівській (20), Полтавській (10), Сумській (22), Харківській (5), Черкаській (22).

У порівнянні з минулим роком загальна кількість трудових архівів при районних, сільських та селищних радах зменшилася у зв'язку із реорганізацією та утворенням об'єднаних територіальних громад. Станом на 01.01.2020 р. кількість трудових архівів рад об'єднаних територіальних громад збільшилася на 44.

Станом на 01.01.2020 р. у м. Києві діють 9 архівних відділів та 1 архівний сектор (Оболонська РДА) районних у місті Києві державних адміністрацій, які є структурними підрозділами районних в місті Києві держадміністрацій. Архівні відділи та сектор райдержадміністрацій м. Києва виконують також функції трудових архівів.

8. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Міжнародна діяльність Укрдержархіву та державних архівів спрямована на подальшу активізацію двостороннього співробітництва з архівними службами іноземних держав та розширення міжнародних контактів; поповнення Національного архівного фонду документами, що належать до культурної спадщини української нації і перебувають на збереженні в архівосховищах іноземних держав.

У 2019 р. розширено географію співробітництва Укрдержархіву з державними архівними службами іноземних держав.

Договори про співробітництво укладені державними архівами з архівними установами інших держав, зацікавленими установами та організаціями тощо

12 вересня 2019 р. підписано Меморандум про співробітництво між Державною архівною службою України та Національним архівом Фінляндії. Проведено консультації щодо підписання Протоколу про співробітництво між Державною архівною службою України та Дирекцією державних архівів при Президенті Турецької Республіки, Меморандуму про співробітництво між Державною архівною службою України та Генеральною дирекцією національних архівів Алжиру, Договору про співробітництво між Державною архівною службою України, Інститутом досліджень тоталітарних режимів та Архівом справ держбезпеки Чеської Республіки.

22 липня 2019 р. підписано нову редакцію Договору про співробітництво між Державною архівною службою України та Єврейською теологічною семінарією Америки (Нью-Йорк, США). Проведено консультації з Народним Союзом Німеччини з догляду за військовими похованнями (ФРН) щодо укладання Договору про співробітництво, узгоджено текст такого Договору та погоджено питання продовження діалогу між сторонами про порядок його підписання на офіційному міждержавному рівні через посередництво МЗС обох держав.

За безпосередньої участі МЗС України у 2019 р. продовжено консультації щодо можливості підписання Угоди про співробітництво між Державною архівною службою України та Генеральною дирекцією архівів Італії та Угоди про співробітництво в архівній сфері між Державною архівною службою України та Словацьким національним архівом при Міністерстві внутрішніх справ Словацької Республіки.

Здійснено експертизу проєкту Закону України «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про доступ до офіційних документів», Програми співробітництва у галузях освіти, культури, молоді та спорту між Кабінетом Міністрів України і Урядом Держави Ізраїль та Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Турецької Республіки про створення Змішаної українсько-турецької комісії з проведення спільних історичних досліджень.

Опрацьовано та надано висновки щодо можливості укладення Договору про співробітництво між Центральним державним науково-технічним архівом України та Білоруським державним архівом науково-технічної документації; Протоколу № 2 до Договору про співробітництво між Державним архівом Закарпатської області та Саболч-Сатмар-Березьким архівом Національного архіву Угорщини; Протоколу № 4 до Договору про співробітництво між Державним архівом Закарпатської області та Будапештським столичним архівом (Угорщина); Договору про співпрацю між Державним архівом Івано-Франківської області та Музеєм історії польських євреїв «Полін»; Договору про співробітництво між Державним архівом Миколаївської області та Інститутом Національної пам'яті – Комісією з розслідування злочинів проти польського народу (Республіка Польща).

Спеціальними установами СФД у 2019 р. договори про співробітництво з установами інших держав не уклалися.

За інформацією, отриманою Укрдержархівом станом на початок грудня 2019 р., державними архівами взято на облік 1 260 од. зб. та 6 593 окремих документи, включених до комплексу «Документальної спадщини, пов'язаної з аварією на ЧАЕС», щодо яких використовується логотип ЮНЕСКО «Пам'ять світу». З них оцифровано близько 700 документів.

Державними архівами вживалися заходи з оприлюднення архівних документів, включених до зазначеного вище комплексу. 21 груд-

ня 2019 р. ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного взяв участь у спільному творчому заході з Національною спілкою кінематографістів України та студії Укркінохроніка – вечорі пам'яті «Побратими», присвяченому членам знімальної групи кінофільму «Чорнобиль. Хроніка важких тижнів», на якому демонструвалися кінофільми з архівної колекції. Вийшов друком збірник «Чорнобильське досє КГБ. Суспільні настрої. ЧАЕС у поставарійний період».

Роботу щодо виявлення документів тематики, пов'язаної з аварією на ЧАЕС, буде продовжено у 2020 р.

Укрдержархів підтримав позицію МЗС України щодо набуття Україною статусу спостерігача в Міжнародному альянсі пам'яті Голокосту (МАПГ) та запропонував включити до робочої групи представника Державної архівної служби України.

Державна архівна служба України у контексті підготовки до проведення п'ятого засідання українсько-китайської Підкомісії з питань співробітництва у сфері культури виступила з пропозицією активізувати двостороннє співробітництво з китайською стороною відповідно до положень Угоди про співробітництво між Державною архівною службою України та Державним архівним управлінням Китайської Народної Республіки в архівній сфері від 10 вересня 2013 р., підготувала актуалізовану інформацію про співробітництво з китайською стороною в архівній сфері.

Відповідно до Меморандуму про співробітництво між Державним комітетом архівів України та Національною бібліотекою і архівом Ісламської Республіки Іран, укладеного 12 листопада 2010 р., іранську сторону поінформовано про чинні нормативно-правові акти, якими врегульовано правила пожежної безпеки для архівних установ України, досвід українських архівістів у цьому напрямі.

Тривало взаємовигідне співробітництво з Посольством Держави Ізраїль в Україні у напрямі витребування документів соціально-правового характеру для громадян України та Держави Ізраїль.

Участь у міжнародних архівних виставкових проєктах та міжнародних конференціях/семінарах, інших заходах

У 2019 р. організовано участь делегацій українських архівістів на чолі з Головою Державної архівної служби України у двосторонніх консультаціях із керівництвом Генеральної дирекції державних архівів Республіки Польща та українсько-польській науково-практичній конференції архівів «Польські та українські архіви в умовах викликів сучасного світу – подібність та специфіка» (12–16.06.2019 р.).

Взято участь у міжнародних виставкових проєктах «Українсько-швейцарські контакти в епоху (пост)імперії», «Українсько-польські відносини в 1917–1921 рр.: інституційна історія, етап становлення», присвяченого життю та діяльності Ігнація Яна Падеревського.

За сприяння Укрдержархіву до ЦДАМЛІМ України передано у дар мистецькі твори та архівні документи українського художника Адольфа Ошерова (Німеччина). 6 вересня 2019 р. відбулася урочиста презентація нового надходження до архіву-музею мистецьких творів та архівних документів (загальна кількість переданих музейних предметів становить 485 одиниць).

Забезпечено надання консультативно-методичної допомоги при оформленні відряджень за кордон відповідальних працівників державних архівних установ. Погоджено відрядження директора та заступника директора Держархіву Закарпатської області для участі у заходах, організованих Радою керівників угорських архівістів (м. Егер, Угорщина, 23–26 травня 2019 р.), консультаціях зі Спілкою угорських архівістів та керівниками архівних установ Угорщини (м. Дюла, 08–11 вересня 2019 р.) та для підписання Протоколу № 2 до Договору про співробітництво в сфері архівної справи між Держархівом Закарпатської області та Саболч-Сатмар-Березьким комітатським архівом Національного архіву Угорщини (м. Ніредьгаза, 26–28 вересня 2019 р.).

Начальник відділу використання інформації документів ЦДНТА України А. О. Алексєєнко взяла участь у Міжнародному архівному технічному стажуванні Stage technique international d'archives, STIA–2019 (25.03–26.04.2019 р., Париж, Франція).

Упродовж 2019 р. забезпечувалася організація протокольних заходів, пов'язаних із прийомом в Укрдержархіві Надзвичайного і Повноважного Посла Держави Ізраїль в Україні Джоель Ліона (11.03.2019 р.), директора проекту «Іудаїка» Єврейської теологічної семінарії Америки (Нью-Йорк, США) Девіда Фішмана (15.05.2019 р.), радника-посланника – заступника Надзвичайного і Повноважного Посла Чеської Республіки в Україні Зденьки Цаїсової та представників Інституту досліджень тоталітарних режимів у Чеській Республіці (05.06.2019 р.), директора Національного архіву Фінляндії Юссі Нуортева (13.09.2019 р.), відповідальних працівників Посольства Держави Ізраїль в Україні (23.12.2019 р.).

Укрдержархівом виконано фінансові зобов'язання перед Міжнародною радою архівів (МРА), членом якої є Державна архівна служба, погашено заборгованість за сплату членського внеску за 2018 р. та в повному обсязі сплачено членський внесок за 2019 р.

У рамках Міжнародного тижня архівів проекти під назвою «Створення архівів у ХХІ столітті» підготували та розмістили на Інтерактивній карті 2019 р. на офіційному вебсайті МРА: ЦДАВО України, ЦДАГО України, ЦДІАК України, ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного, ЦДНТА України, ЦДАМЛІМ України, ЦДЕА України, держархіву Донецької, Запорізької, Луганської областей.

Протягом 2019 р. Укрдержархівом розглянуто понад 608 звернень від громадян інших країн. Розглянуто та засвідчено 92 архівні довідки,

які подано на особистому прийомі 56 громадянами, для подальшого їх подання на консульську легалізацію (проставлення апостиля) Департаменту консульської служби МЗС України.

З метою поліпшення та забезпечення координації у сфері зовнішніх зносин Укрдержархівом підготовлено та розіслано до державних архівних установ рекомендації про дотримання мети відрядження та оптимізації кількісного складу відряджених працівників, строки їхнього перебування за кордоном з метою забезпечення мінімізації витрат на службові відрядження; щодо заходів із вшанування трагічних подій в Османській імперії 24 квітня 1915 р.; щодо упередження спроб РФ легітимізувати анексію АР Крим.

Варто відмітити активну міжнародну діяльність ЦДАВО України, ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного, ЦДІАЛ України, ЦДАМЛМ України, ЦДНТА України, ЦДАЗУ, держархівів Вінницької, Івано-Франківської, Закарпатської, Київської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької областей.

Укрдержархівом підтримано пропозицію Генеральної дирекції державних архівів Республіки Польща щодо організації та проведення на базі державних архівів м. Варшава у 2020 р. стажування для українських архівістів та подано пропозиції польській стороні до програми та графіку навчання за актуальними для українських архівістів темами.

Проводилися консультації з Генеральною дирекцією щодо можливості відрядження в Україну керівника Центральної лабораторії зберігання архівних документів та інших професійно підготовлених працівників польських архівів для проведення навчання для групи з 10–12 українських архівістів. Досягнуто домовленості про проведення спільної наукової конференції та виставки архівних документів, присвячених 100-річчю подіям, пов'язаним із підписанням Йозефом Пілсудським та Симоном Петлюрою Варшавського договору.

9. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Загальний обсяг фінансування Укрдержархіву та установ, що належать до сфери його управління, в 2019 р. становив 232 224,25 тис. грн, що на 16,9% більше показника 2018 р.

Видатки, передбачені у Державному бюджеті України на 2019 р. Укрдержархіву за програмою 3609000 «Державна архівна служба України», спрямовувалися на забезпечення найважливіших потреб установ, що належать до сфери управління Укрдержархіву.

У 2019 р. Укрдержархівом виконувалося 3 бюджетні програми. За рахунок коштів загального та спеціального фондів Державного бюджету забезпечувалося виконання основних напрямів діяльності за кожною бюджетною програмою, а саме:

– за програмою 3609010 «Керівництво та управління у сфері архівної справи» – 25 386,1 тис. грн (загальний фонд – 25 385,6 тис. грн, спеціальний фонд – 0,5 тис. грн) на рівні попереднього року;

– 3609020 «Прикладні розробки у сфері архівної справи та страхового фонду документації» – 12 922,7 тис. грн (загальний фонд – 12 411,8 тис. грн, спеціальний фонд – 510,86 тис. грн), що на 25% більше попереднього року;

– 3609030 «Забезпечення діяльності архівних установ та установ страхового фонду документації» – 193 915,5 тис. грн (загальний фонд – 174 920,4 тис. грн, спеціальний фонд – 18 995,1 тис. грн), що на 19% більше попереднього року.

Аналіз витрат коштів загального фонду за бюджетними програмами 3609000 «Державна архівна служба України» за 2018–2019 рр.
тис. грн.

№ з/п	КПКВК	Затверджено 2018 р.	Касові витрати 2018 р.	Затверджено 2019 р.	Касові витрати 2019 р.	Абсолютне відхилення касових витрат	Відносне відхилення касових витрат, %
1	3609010	25357,5	25248,1	25385,6	25182,3	-65,8	99,7
2	3609020	9280,8	9280,8	12411,8	10232,3	951,5	110,3
3	3609030	145754,8	145437,2	174920,4	173593,8	28156,6	119,4
Разом		180393,1	179966,1	212717,8	209008,3	29042,2	116,1

Аналіз витрат коштів спеціального фонду за бюджетними програмами 3609000 «Державна архівна служба України» за 2018–2019 рр.
тис. грн.

№ з/п	КПКВК	Затверджено 2018 р.	Касові витрати 2018 р.	Затверджено 2019 р.	Касові витрати 2019 р.	Абсолютне відхилення касових витрат	Відносне відхилення касових витрат, %
1	3609010	0,1	0,0	0,5	0,4	0,4	
2	3609020	1053,0	953,7	510,9	425,0	-528,7	44,6
3	3609030	17179,6	13968,0	18995,1	15601,2	1633,2	111,7
Разом		18232,7	14921,7	19506,4	16026,5	1104,8	107,4

Динаміка показників за 2018–2019 рр. свідчить про зростання обсягів фінансування та витрачання коштів Укрдержархіву та установ, що належать до сфери його управління. Так, по загальному фонду зростання обсягів витрат коштів становить 16,1%, по спеціальному фонду на 7,4%. Кошти загального фонду бюджету в 2019 р. використовуються на 98,6%.

Найбільшу питому вагу у видатках загального фонду за програмою 3609010 «Керівництво та управління у сфері архівної справи» складають видатки на оплату праці з нарахуваннями – 95,6% від загальних видатків, оплата послуг (крім комунальних) – 1,7%, видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 0,8%, інші видатки – 1,9%.

У видатках загального фонду за програмою 3609030 «Забезпечення діяльності архівних установ та установ страхового фонду документації» в 2019 р. видатки на оплату праці з нарахуваннями становлять – 84,8% від загальних видатків, оплата послуг (крім комунальних) – 4,3%, видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 3,4%, видатки на предмети, матеріали, обладнання та інвентар – 1,3%, капітальні видатки – 6%, інші видатки – 0,2%.

Проблемними питаннями Укрдержархіву у 2019 р. є відсутність фінансування за бюджетною програмою «Реконструкція та розвиток комплексу споруд центральних державних архівів по вулиці Солом'янській, 24 у м. Києві», модернізації інформаційно-телекомунікаційної системи «АІС СФДУ» та створення комплексної системи захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційній системі «АІС СФД».

Водночас виділене фінансування не забезпечувало у повному обсязі вирішення першочергових проблем життєдіяльності державних архівних установ та спеціальних установ страхового фонду документації, зокрема не повністю вирішено питання матеріально-технічного забезпечення діяльності архівної галузі.

З цією метою здійснювався перерозподіл бюджетних асигнувань у межах загального обсягу бюджетних призначень розпорядників бюджетних коштів та збільшувався обсяг коштів, що спрямовувався на закупівлю товарів та послуг, у т. ч. за рахунок власних надходжень до спеціального фонду державного бюджету.

Додатковим джерелом фінансування центральних держархівів та спеціальних установ страхового фонду документації є кошти, отримані від надання платних послуг. Установи, що входять до сфери управління Укрдержархіву, отримали в 2019 р. надходжень до спеціального фонду 16 801,1 тис. грн, що на 4% більше попереднього року.

Власні кошти установ спрямовуються на покриття витрат, пов'язаних із виконанням функціональних повноважень, утримання і ремонт майна архівних установ, закупівлю основних засобів, зокрема, на опла-

ту праці –59%, на оплату товарів – 18%, оплату послуг – 9%, на капітальні видатки – 3%, інші видатки – 11%.

Кредиторська заборгованість станом на 1 січня 2020 р. порівняно з початком 2019 р. за загальним фондом збільшилася на 173 854,17 грн у зв'язку з призупиненням платежів казначейством у грудні 2019 р., за спеціальним фондом збільшилася на 403 390,33 грн, у т. ч.: по доходах 403 191,13 грн, із авансових платежів замовників за створення документації страхового фонду на об'єкти завершеного будівництва.

Дебіторська заборгованість станом на 1 січня 2020 р. порівняно з початком 2019 р. за спеціальним фондом зменшилася на 445 316,78 грн, у т. ч.: по доходах 517 598,51 грн та збільшилася по видатках на 72 281,73 грн.

Проводиться робота над опрацюванням результатів перевірки, що здійснювалася з 11.11.2019 р. до 03.01.2020 р. Рахунковою палатою України з метою встановлення фактичного стану і надання оцінки щодо своєчасності і повноти бюджетних призначень, продуктивності, результативності, економності використання бюджетних коштів, виділених Державній архівній службі України на керівництво та управління у сфері архівної справи у 2017–2018 рр. та 9 місяців 2019 р. за бюджетною програмою 3609010 «Керівництво та управління у сфері архівної справи» і оцінки управлінських рішень та стану внутрішнього контролю у цій сфері (Акт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на керівництво та управління у сфері архівної справи від 27.12.2019 № 08-34/38).

10. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРДЕРЖАРХІВУ

Упродовж 2019 р. Державна архівна служба України здійснювала заходи щодо реалізації державної політики з питань управління персоналом.

Штатна чисельність працівників за штатним розписом Укрдержархіву, центральних державних архівних установ, науково-дослідних установ, спеціальних установ СФД, держархівів областей, міста Києва, архівних відділів райдержадміністрацій і міських рад становить 3 884 штатних одиниці, серед яких посад державних службовців – 1 921. Облікова чисельність працівників станом на 31.12.2019 р. становить 3 532 особи, із них:

- Укрдержархіву – 80;
 - центральних державних архівних установ – 545;
 - науково-дослідних установ – 79;
 - спеціальних установ СФД – 351;
 - держархівів областей, міста Києва – 1081;
 - архівних відділів райдержадміністрацій і міських рад – 1 396.
- Укомплектованість кадрами установ становить 90%.

У віковій структурі кількість молоді до 35 років становить 578 осіб, вік 60 років і більше мають 585 осіб. Кількість чоловіків – 670 (18,9%), жінок – 2 796 осіб (79,1%).

Вищу освіту мають 2 696 особи, що становить (76,3%) фактичної чисельності. З них:

- 190 працівників мають освіту за спеціальністю «архівознавство, документознавство та інформаційна діяльність»;
- 419 працівників мають вищу історичну освіту;
- 1 995 працівників мають повну вищу освіту за іншими напрямками;
- 191 працівник має другу вищу освіту за спеціальностями галузі знань «Державне управління».

Науковий ступінь мають 77 осіб, в т. ч. 73 кандидати наук, 4 доктори наук.

Вчене звання мають 11 осіб, з них: доцентів – 8, професорів – 3.

Почесне звання мають 13 осіб.

Всього за 2019 р. підвищили кваліфікацію 741 працівник архівної галузі, з них 3 – за кордоном.

11. ДОТРИМАННЯ ВИМОГ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА, РОБОТА З ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ ДІЯНЬ

Організація роботи з питань недопущення та профілактики корупційних правопорушень здійснюється відповідно до вимог законів України «Про державну службу», «Про запобігання корупції» та інших нормативно-правових актів.

На виконання зазначених нормативних документів Укрдержархівом:

- розроблено Перелік звітів та інформацій щодо дотримання вимог антикорупційного законодавства України, виконання завдань із питань запобігання та виявлення корупції, а також організації роботи щодо запобігання вчиненню корупційним або пов'язаним із корупцією правопорушенням та реагування на них, які подаються до Укрдержархіву установами, що належать до сфери його управління, та забезпечено аналіз і контроль за поданими звітами і інформацією;

- приведено у відповідність до вимог частини першої статті 13 Закону України «Про запобігання корупції» накази щодо визначення осіб, на яких покладено обов'язки уповноважених із питань запобігання та виявлення корупції в установах, що належать до сфери управління Укрдержархіву, та оновлено інформацію щодо таких осіб;

- проведено заходи з інформування працівників Укрдержархіву – суб'єктів декларування щодо підготовки до чергового етапу електронного декларування;

– підготовлено для подання на затвердження Голові Укрдержархіву та погодження посадовою особою Секретаріату Кабінету Міністрів України проект Плану роботи головного спеціаліста з питань запобігання і виявлення корупції Укрдержархіву на 2020 р. (станом на теперішній час посадова особа Секретаріату Кабінету Міністрів України не визначена);

– проведено моніторинг стану виконання Антикорупційної програми Державної архівної служби України на 2019–2021 рр., затвердженої наказом Укрдержархіву від 23.05.2019 р. (із змінами) та погодженої Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 19.04.2019 № 1098 «Про погодження антикорупційної програми Державної архівної служби України на 2019–2021 роки» шляхом узагальнення та аналізу інформації про виконання конкретного заходу відповідальною особою;

– надано методичну та консультаційну допомогу з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства, забезпечено інформаційний супровід заходів щодо запобігання та виявлення корупції, проведення організаційної та роз'яснювальної роботи із запобігання, виявлення і протидії корупції, участь у роботі конкурсної комісії на заміщення вакантних посад державних службовців в Укрдержархіві;

– надано допомогу в заповненні декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування суб'єктам декларування Укрдержархіву;

– здійснено перевірку факту подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування суб'єктами декларування Укрдержархіву та установ, що належать до сфери його управління;

– здійснено контроль за своєчасністю подання декларацій суб'єктами декларування Укрдержархіву, які припиняють (припинили) діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави та суб'єктів декларування, які є особами, що претендують на зайняття посад державної служби;

– складено та направлено до НАЗК повідомлення про встановлення факту неподання/несвоєчасного подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування щодо суб'єкта декларування Укрдержархіву, який працює в установі, що належить до сфери його управління;

– забезпечено проведення спеціальної перевірки щодо осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад із підвищеним корупційним ризиком;

– надано консультації щодо проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зай-

няття відповідального або особливо відповідального становища, та посад із підвищеним корупційним ризиком;

– проаналізовано інформацію установ, що належать до сфери управління Укрдержархіву, щодо подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави та за результатами аналізу направлено листи до відповідних установ, із метою забезпечення неухильного виконання вимог Закону України «Про запобігання корупції»;

– забезпечено контроль за дотриманням вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів;

– здійснено вивчення та візування проєктів наказів із кадрових питань, з основної діяльності та адміністративно-господарських питань;

– забезпечено якісний добір і розстановку кадрів на засадах неупередженого конкурсного відбору відповідно до вимог законів України «Про державну службу» та «Про запобігання корупції»;

– здійснено інформаційну підтримку та наповнення відповідними матеріалами на офіційному вебсайті Укрдержархіву рубрик «Запобігання проявам корупції» та «Повідом про корупцію» (у т. ч. шляхом розміщення Інформаційної довідки щодо останніх змін в антикорупційному законодавстві);

– забезпечено умови для повідомлення працівниками Укрдержархіву про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції», зокрема: телефоном через «Лінію довіри», через офіційний вебсайт Укрдержархіву у рубриці «Запобігання проявам корупції та «Повідом про корупцію» шляхом розміщення повідомлення про корупцію та засобами електронного зв'язку шляхом направлення повідомлення на спеціальну е-пошту.

Працівники Укрдержархіву ознайомлені з матеріалами навчальних заходів: «Правові аспекти організації роботи із запобігання корупції, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів»; «Правові аспекти організації роботи із запобігання корупції, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів» та «Роз'яснення змін до антикорупційного законодавства».

З метою запобігання проявам корупції, недопущення подальшого перебування на державній службі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції Укрдержархіву ведеться облік працівників Укрдержархіву та установ, що належать до сфери його управління, притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

Повідомлень щодо причетності працівників Укрдержархіву до вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень до Укрдержархіву не надходило.

12. РОБОТА КОЛЕГІАЛЬНИХ І ДОРАДЧИХ ОРГАНІВ УКРДЕРЖАРХІВУ

Для погодженого вирішення питань та обговорення найважливіших напрямів діяльності галузі, що належать до компетенції Укрдержархіву, при Державній архівній службі України діє колегія і низка дорадчих органів.

Упродовж 2019 р. відбулося:

- 2 засідання колегії;
- 4 засідання Центральної експертно-перевірної комісії;
- 10 засідань Нормативно-методичної комісії;
- 9 засідань Науково-технічної ради;
- 5 засідань Науково-видавничої ради;
- 4 засідання громадської ради (у т. ч. 3 спільних – з науково-експертною радою).

На засіданнях колегії обговорювалися питання про підсумки діяльності Укрдержархіву, державних архівних установ і спеціальних установ СФД у 2018 р. та їх завдання на 2019 р.; підсумки діяльності державних архівних та науково-дослідних установ за I півріччя 2019 р.; стан впровадження електронного документообігу у Державній архівній службі України та модернізації офіційного вебпорталу Укрдержархіву; стан використання бюджетних коштів підвідомчими установами за I півріччя 2019 р.; ведення Державного реєстру документів страхового фонду документації України та Державного реєстру техногенно та екологічно небезпечних об'єктів України; формування та зберігання архівних документів у державних нотаріальних архівах та архівах судів.

Центральною експертно-перевірною комісією Укрдержархіву було розглянуто 17 питань, опрацьовано і схвалено:

- строки зберігання до деяких статей Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів;
- строки зберігання документів, створених у результаті процесуальної діяльності Верховного Суду;
- проект Правил застосування переліку документів, що утворюються в діяльності Національного банку України та банків України;
- проект Переліку спеціальної документації з питань гідрометеорології та контролю навколишнього природного середовища, що створюється на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління Державної служби України, з надзвичайних ситуацій, на підприємствах, в установах, і організаціях інших галузей та сфер діяльності із зазначенням строків зберігання;
- списки юридичних осіб – джерел формування Національного архівного фонду, які передають документи до ЦДАЗУ; Галузевого дер-

жавного архіву Міністерства юстиції у сфері виконання кримінальних покарань та пробації; Галузевого державного архіву матеріалів гідрометеорологічних спостережень Державної служби з надзвичайних ситуацій України;

погоджено:

– анований перелік унікальних документів Національного архівного фонду ЦДІАЛ України на 5 документів;

– проєкт Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України;

– примірні номенклатури справ територіального відділення Анти-монопольного комітету України; арбітражного керуючого;

– проєкт Правил ведення діловодства та архіву арбітражного керуючого;

– акт про вилучення документів з Національного архівного фонду ЦДАВО України на 4 845 од. зб.

На засіданнях розглянуто питання про стан архівної справи в науково-дослідних, проєктних, проєктно-конструкторських інститутах; визначення типологічних джерел формування Національного архівного фонду.

На засіданнях **Нормативно-методичної комісії** Укрдержархіву було розглянуто проєкти документів:

– Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 81 «Культура і мистецтво». Розділ «Діяльність архівів» (Видання друге, доопрацьоване (направлено на доопрацювання));

– методичні рекомендації «Цифровий фонд користування документами Національного архівного фонду: створення, зберігання, облік та доступ до нього»;

– Стратегічна програма розвитку архівної справи України на середньострокову перспективу (2019–2023 рр.) (направлено на доопрацювання);

– Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 81 «Культура і мистецтво». Розділ «Діяльність архівів» (Видання друге, доопрацьоване);

– Концепція міжархівного проєкту «Допоможемо відновити інфраструктуру Донбасу!»;

– Тематичний план науково-дослідних робіт, що планується виконуватися Українським науково-дослідним інститутом архівної справи та документознавства за рахунок коштів державного бюджету у 2020 р.;

– методичні рекомендації з розроблення Положення про експертну комісію громадського об'єднання, релігійної організації, підприємства, установи та організації, заснованих на приватній формі власності;

– методичні рекомендації з розроблення Положення про архівний підрозділ державної наукової установи, музею та бібліотеки;

– роботи, що надійшли на конкурс науково-методичних розробок і науково-інформаційних робіт з архівознавства, документознавства, археографії;

– наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку визначення вартості та надання платних послуг (робіт), які виконуються архівними установами, що утримуються за рахунок бюджетних коштів»;

– Порядок переміщення архівних установ;

– Правила роботи архівних установ України;

– Методичні рекомендації з організації роботи та ведення облікових документів експертно-перевірної комісії державного архіву;

– Положення про галузевий державний архів Міністерства оборони України;

– наказ Міністерства юстиції України «Про внесення змін до Порядку приймання-передавання документів Національного архівного фонду та інших архівних документів від однієї архівної установи до іншої»;

– наказ Міністерства юстиції України «Про внесення змін до наказу Міністерства юстиції України та Міністерства закордонних справ України від 21 вересня 2015 № 1786/5/272».

– Методичні рекомендації з проведення експертизи цінності та відбору на архівне зберігання документів, пов'язаних із соціальним захистом громадян;

– Типові норми часу і виробітку на основні види робіт, що виконуються в архівних установах;

– Методичні рекомендації «Забезпечення збереженості електронних документів Національного архівного фонду»;

– Порядок переміщення документів Національного архівного фонду.

Протягом січня-червня 2019 р. проведено Конкурс науково-методичних розробок і науково-інформаційних робіт з архівознавства, документознавства, археографії, за результатами якого диплом I ступеня вручено розробникам методичних рекомендацій «Цифровий фонд користування документами Національного архівного фонду: створення, зберігання, облік та доступ до нього».

У травні-листопаді 2019 р. проведено Конкурс наукових праць імені Василя Веретенникова у галузі архівознавства, археографії і документознавства, за результатами якого у номінації «археографія, архівна евристика» присуджено премію науково-популярному виданню «Культурна дипломатія Симона Петлюри: «Щедрик» проти «руського мира». Місія капели Олександра Кошиця (1919–1924). Збірник архівних документів».

На засіданнях **Науково-технічної ради Укрдержархіву** розглянуто 13 питань, що стосуються удосконалення технологічних процесів

виготовлення та зберігання документів СФД, впровадження нормативних документів системи СФД, організації наукової діяльності. Рішення з цих питань направлено для виконання до відповідних установ СФД.

Науково-видавничою радою розглянуто 12 питань:

– проєкт плану науково-публікаційної роботи державних архівних установ на 2019 р.;

– пропозицію Експертної комісії Укрдержархіву про присудження премії імені Василя Веретенникова у галузі архівознавства, археографії і документознавства;

– проєкти: збірника документів «Лемки на Луганщині 1944–1946 рр.» (підготовлений Держархівом Луганської області), спеціальних довідників: «Кінолітопис. Анотований каталог кіножурналів, документальних фільмів, кіно- і телесюжетів (1986–1995)» (підготовлений ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного), «Державний архів Херсонської області: анотований реєстр описів. Фонди політичних партій та громадських організацій» (двічі), «Державний архів Одеської області: анотований реєстр описів. Фонди архіву Одеського обкому Компартії України (1905–1991)», «Державний архів Дніпропетровської області: анотований реєстр описів. Фонди дорадянського періоду. Т. 1» (двічі), «Державний архів Київської області: анотований реєстр описів. Фонди періоду після 1917 р.. Т. 2, ч. 1», «Державний архів Закарпатської області: путівник. Фонди дорадянського періоду. Т. 1», «Державний архів Житомирської області: путівник. Т. 2».

Громадською радою розглянуто 13 питань:

– Стратегічна програма розвитку архівної справи України на середньострокову перспективу (2019–2023 рр.);

– цифровий фонд користування документами Національного архівного фонду: створення, зберігання, облік та доступ до нього;

– Центральний державний електронний архів України: здобутки та перспективи діяльності;

– проєкт Концепції розвитку архівної справи в Україні на період до 2025 р.;

– проблеми формування та зберігання архівних документів у державних нотаріальних архівах та архівах судів, шляхи їх розв'язання;

– проєкт наказу Міністерства юстиції України «Про внесення змін до Порядку приймання-передавання документів Національного архівного фонду та інших архівних документів від однієї архівної установи до іншої»;

– проєкт наказу Міністерства юстиції України «Про внесення змін до наказу Міністерства юстиції України та Міністерства закордонних справ України від 21 вересня 2015 № 1786/5/272»;

– проєкт Орієнтовного плану проведення Державною архівною службою України консультацій з громадськістю у 2020 р.;

– проект наказу Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку визначення вартості та надання платних послуг (виконання робіт) архівними установами, що утримуються за рахунок бюджетних коштів».

13. СТАН ВИКОНАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ГРОМАДЯН НА ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРДЕРЖАРХІВУ

Державною архівною службою України проаналізовано стан розгляду звернень громадян за 2019 р. у порівнянні з аналогічним періодом 2018 р.

Упродовж 2019 р. до Укрдержархіву надійшло 1 326 звернень громадян – на 181 звернення менше, ніж у 2018 р.

Із загальної кількості звернень, які надійшли за звітний період:

- заяв – 1 291 (за 2018 р. – 1 443),
- скарг – 21 (за 2018 р. – 41),
- пропозицій – 14 (за 2018 р. – 23).

Результати розгляду звернень:

- вирішено позитивно – 46 звернень;
- відмовлених у задоволенні – 8 звернень;
- надано роз'яснення – на 849 звернень;
- переслані за належністю відповідно до статті 7 Закону України «Про звернення громадян» – 414 звернень;
- відсутні звернення, які повернуто авторам відповідно до статей 5 і 7 Закону України «Про звернення громадян»;
- відсутні звернення, що не підлягали розгляду відповідно до статей 8 і 17 Закону України «Про звернення громадян»;
- перебували у стадії розгляду на кінець 2019 р. 9 звернень.

Усі звернення, що надійшли до Укрдержархіву, розглянуто без порушення строків, передбачених Законом України «Про звернення громадян».

Із загальної кількості звернень, що надійшли до Укрдержархіву, 319 стосувалися питання отримання інформації щодо підтвердження стажу роботи та отримання довідки про заробітну плату для оформлення пенсії.

Протягом 2019 р. до Укрдержархіву надійшло 84 запити про надання публічної інформації, з них:

- 2 – праця та заробітна плата;
- 8 – діяльність місцевих органів виконавчої влади;
- 59 – діяльність Державної архівної служби України;
- 15 – питання архівної справи, діловодства, створення, функціонування страхового фонду документації.

14. ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ АРХІВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ НА 2020 РІК

Головні пріоритети Державної архівної служби України:

– наближення діяльності архівних установ до потреб громадянського суспільства шляхом розширення доступу кожному до історичної і культурної спадщини українського народу та джерел інформації про себе і свою родину;

– реформування системи державного управління у сфері архівної справи та страхового фонду документації;

– забезпечення ефективного функціонування державної системи страхового фонду документації з метою реалізації національних інтересів України у сфері національної безпеки, оборони та економіки в умовах особливого періоду.

Діяльність Державної архівної служби України у 2020 р. буде здійснюватися відповідно до такого:

Бачення

Ефективна, дієва та сучасна архівна система, призначена для зберігання, примноження та використання Національного архівного фонду, що є надбанням української нації та складовою частиною вітчизняної і світової культурної спадщини.

Ефективна, дієва та сучасна система страхового фонду документації, призначена для зберігання та забезпечення користувачів документами СФД, необхідних для потреб оборони України, поставлення на виробництво, експлуатацію та ремонт продукції оборонного, мобілізаційного і господарського призначення, для проведення будівельних (відбудовчих), аварійно-рятувальних та аварійно-відновлювальних робіт під час ліквідації надзвичайних ситуацій та в особливий період, а також у сфері збереження інформації про культурні цінності.

Місія

Реалізація державної політики у сфері архівної справи, діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації.

Забезпечення:

– конституційних прав та основних свобод людини;

– досягнення світового рівня в розвитку архівної справи;

– рівний доступ до інформаційних ресурсів суспільства, зокрема архівних інформаційних ресурсів;

– розширення якісних та комплексних архівних (інформаційних) послуг;

– розширення якісних та комплексних послуг у сфері страхового фонду документації;

– співпраця з представниками громадянського суспільства, наукової і творчої громадськості.

Цінності

- підтримка захисту прав та інтересів громадян;
- патріотизм та відданість;
- прозорість та відкритість;
- компетентність та самовдосконалення.

Пріоритет 1.

Цифровізація всіх процесів архівної справи, діловодства та державної системи страхового фонду документації

Пояснення, обґрунтування:

- розвиток інформаційної системи, призначеної для приймання-передавання електронних документів НАФ на постійне зберігання;
- введення електронного документообігу для підвищення ефективності державного управління, автоматизація процесів архівної справи;
- забезпечення технологічних умов для створення цифрових копій документів НАФ та СФД, централізованого зберігання оцифрованих документів НАФ та СФД;
- надання доступу за допомогою мережі Інтернет до цифрових копій документів НАФ, що знизить витрати на соціальні комунікації для кожного члена суспільства.

Індикатори виконання:

- удосконалення відомчої інформаційно-телекомунікаційної системи створення, приймання та передавання на постійне зберігання електронних документів НАФ (на базі пілотного проекту Центрального державного електронного архіву України);
- реалізація системи електронного документообігу в апараті Державної архівної служби України;
- забезпечення оновлення нормативно-правових актів відповідно до змін у законодавстві у сфері електронного документообігу, затвердження нормативних актів із регламентації впровадження та зберігання електронних документів;
- забезпечення архівних установ та спеціальних установ СФД обладнанням для оцифрування архівних документів, створення цифрових фондів користування документами та надійних умов зберігання документів на електронних носіях;
- забезпечення технологічних можливостей онлайн доступу до електронних документів НАФ та надання архівних послуг.

Очікувані результати:

- забезпечено ефективний та зручний доступ до інформаційних ресурсів, у т. ч. до віддалених електронних архівних сховищ;
- забезпечено надійний захист та зберігання цифрової інформації;

- реалізовано виготовлення копій документів СФД із цифрових копій для забезпечення користувачів;
- реалізовано доступність і прозорість електронних архівних послуг;
- удосконалено нормативно-методичне забезпечення роботи з електронними документами.

Пріоритет 2.

Організація формування і забезпечення гарантованої збереженості документів Національного архівного фонду як складової вітчизняної і світової культурної спадщини та інформаційних ресурсів суспільства

Пояснення, обґрунтування:

– забезпечення якісного формування та гарантованого збереження документів Національного архівного фонду, у т. ч. електронних документів, що створюються і зберігаються в державних архівних установах, архівних відділах міських рад, державних органах, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності, громадських формуваннях, релігійних організаціях – джерелах формування Національного архівного фонду державних архівних установ, архівних відділів міських рад як невід’ємної складової історико-культурної спадщини України та важливого інформаційного ресурсу. Проведення реставраційно-відновлювальних робіт для поліпшення фізичного стану документів Національного архівного фонду, активізації створення страхового фонду та фонду користування ними.

Індикатори виконання:

- забезпечення приймання на постійне зберігання документів, що зберігаються в архівних підрозділах державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності, громадських формуваннях, релігійних організаціях понад встановлені законодавством строки;
- посилення контролю за проведенням якісної експертизи цінності документів, науково-технічного опрацювання документів НАФ, із кадрових питань (особового складу) з метою запобігання втрати документів та прискорення переходу на електронний документообіг;
- забезпечення приймання на архівне зберігання виборчої документації з місцевих виборів;
- внесення змін до нормативно-правових актів у сфері архівної справи та діловодства, у т. ч. пов’язаних з електронним документообігом.
- забезпечення фінансування заходів щодо зміцнення матеріально-технічної бази центральних державних архівів;

- співпраця з обласними, Київською міською державними адміністраціями щодо зміцнення матеріально-технічної бази архівних установ;
- проведення інвентаризації матеріально-технічної бази та стану організації архівної роботи в місцевих державних архівних установах;
- розроблення та затвердження концепції реформування архівної справи в Україні;
- забезпечення виконання Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2020–2024 роки;
- організація навчання реставраторів архівних документів.

Очікувані результати:

- зросли обсяги описування документів державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності, громадськими формуваннями, релігійними організаціями – джерелами формування Національного архівного фонду, що сприяє переходу на електронний документообіг;
- зменшено кількість справ, що зберігаються в архівних підрозділах – джерелах комплектування Національного архівного фонду понад встановлені законодавством строки;
- удосконалено законодавчу базу та нормативно-методичне забезпечення у сфері архівної справи та діловодства;
- забезпечено створення та підтримку оптимальних режимів зберігання документів Національного архівного фонду;
- розширено можливість приймання документів Національного архівного фонду на постійне зберігання шляхом надання архівним установам додаткових приміщень та зменшено завантаженість архівних сховищ;
- розроблено нову модель організації архівної галузі;
- проведення реставраційно-відновлювальних робіт сучасними методами, створення страхового фонду та фонду користування документами Національного архівного фонду;
- оновлено більшу кількість документів Національного архівного фонду, що перебувають у незадовільному фізичному стані.

Пріоритет 3.

Популяризація архівних документів до пам'ятних дат, подій та ювілеїв визначних осіб в історії України.

Пояснення, обґрунтування:

- виконання Указу Президента України від 18.05.2019 № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», Указу Президента України від 22.01.2016 № 17 «Про заходи з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років» та відповідного плану

заходів, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.10.2016 № 777-р, указів Президента України, постанов Верховної Ради України, розпоряджень Кабінету Міністрів України, якими передбачено відзначення на державному рівні пам'ятних дат і ключових подій Української історії та культури, ювілеїв видатних осіб, які мали виняткове історичне значення для здобуття Україною незалежності, розвитку державності та суверенітету.

Індикатори виконання:

– організація у закладах культури тематичних виставок, експозицій, приурочених до визначних дат і подій в історії України, а також проведення у закладах середньої та вищої освіти круглих столів, науково-практичних конференцій, інших тематичних заходів;

– підготовка тематичних теле- і радіопередач, спрямованих на популяризацію архівних документів із скарбниці української пам'яті – Національного архівного фонду, оприлюднення таких документів у засобах масової інформації;

– публікація збірок документів і матеріалів, присвячених визначним датам і подіям в історії України;

– участь у міжнародних виставкових та інформаційних проєктах, передбачених відповідними розпорядженнями Кабінету Міністрів України, домовленостями з державними архівними службами іноземних держав.

Очікувані результати:

– організовано роботу державних архівів із проведення наукових, просвітницьких, комунікативних заходів, спрямованих на виховання патріотизму, підвищення інтересу громадян, передусім учнівської та студентської молоді до історії України, традицій і цінностей українського народу;

– проведено на основі документів Національного архівного фонду України тематичні заходи, присвячені пам'ятним датам і подіям в історії України, ювілеям видатних осіб;

– удоступнено та висвітлено інформацію про архівні документи засобами масової інформації, за допомогою електронних ресурсів державних архівів, новітніх технологій тощо.

Пріоритет 4.

Забезпечення реалізації державної політики у сфері створення та ефективного функціонування державної системи страхового фонду документації

Пояснення, обґрунтування:

– забезпечення створення та надійного зберігання страхового фонду документації України та необхідного рівня виробничих потужностей установ СФД.

Індикатори виконання:

- розробити та затвердити концепцію реформування системи страхового фонду документації;
- розробити проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації дозвільних процедур у сфері страхового фонду документації»;
- розробити проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань здійснення державного контролю за додержанням законодавства суб'єктами господарювання у сфері страхового фонду документації»;
- розробити проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про страховий фонд документації України»;
- внести зміни до нормативно-правових актів щодо формування страхового фонду документації на виробництво озброєння і військової техніки, продукцію оборонного та мобілізаційного призначення;
- забезпечити ефективне функціонування державної системи СФД;
- визначити місця розташування баз зберігання СФД, пункту управління та приведення їх у відповідність до вимог нормативних документів державної системи СФД;
- реалізувати передачу повноважень підрозділам органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади щодо проведення перевірок суб'єктів господарювання із незначним та середнім ступенем ризику;
- вирішити питання отримання (передачі) мобілізаційного завдання та здійснення заходів щодо забезпечення його виконання;
- забезпечити надання послуг у електронному вигляді;
- встановити на законодавчому рівні декларативний принцип провадження господарської діяльності з виготовлення документів страхового фонду;
- модернізувати матеріально-технічну базу спеціальних установ СФД.

Очікувані результати:

- збільшено обсяги створення страхового фонду документації України;
- забезпечено надійне довгострокове зберігання документів страхового фонду документації України;
- проведено модернізацію функцій державного нагляду (контролю) та дозвільних процедур.